

دفترچه پاسخ

آزمون ۲ شهریور ۱۴۰۳ اختصاصی دوازدهم ریاضی

پدیدآورندگان

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
دانیال ابراهیمی - کاظم اجلائی - حسن اسماعیلی - شیوا امینی - امیر هوشنگ انصاری - داود بوالحسینی - رحمان پور رحیم - سعید جعفری - میلاد چاشمی - علی حاجیان - سهیل حسن خان پور - عادل حسینی - آریان حیدری - افشین خاصه خان - سهیل ساسانی - یاسین سپهر - فرامرز سپهری - محمد حسن سلامی حسینی - رضا سیدنجفی - رضا علی نواز - مصطفی کریمی - مهرداد ملوندی - سروش موئینی - جهانپخش نیکنام - فهیمه ولی زاده	حسابان ۲ و ریاضی پایه	
امیر حسین ابومحبوب - سامان اسپهرم - علی ایمانی - علی اکبر جعفری - جواد حاتمی - مهدی حاجیان نژادیان - حسین حاجیلو - سید محمد رضا حسینی فرد - افشین خاصه خان - حسین خزایی - محمد خندان - کیوان دارابی - محسن رجبی - یاسین سپهر - شایان عباچی - رضا عباسی اصل - علی فتح آبادی - مهرداد ملوندی - میلاد منصوری - داریوش ناظمی - سرژ یقیازاریان تبریزی	هندسه	
امیر حسین ابومحبوب - سامان اسپهرم - عباس اسدی امیر آبادی - حمیدرضا امیری - علی ایمانی - جواد حاتمی - فرشاد فرامرز - پژمان فرهادیان - مر ترضی فهیم علوی - عنایت اله کشاورزی - مهرداد ملوندی - نیلوفر مهدوی - سروش موئینی - سرژ یقیازاریان تبریزی	آمار و احتمال و ریاضیات گسسته	
اسماعیل احمدی - خسرو ارغوانی فرد - عبدالرضا امینی نسب - علی ابرائشاهی - مهدی آذر نسب - زهره آقامحمدی - امیر حسین برادران - امیر پوریوسف - امیر علی حاتم خانی - محمد رضا حسین نژادی - محمد علی راست پیمان - بهنام رستمی - محمد جواد سورچی - مسعود قره خانی - مصطفی کیانی - غلامرضا محبی - احسان مطلبی - محمد کاظم منشادی - محمود منصوری - سید علی میرنوری - حسام نادری	فیزیک	
علی امینی - علیرضا بیانی - مسعود جعفری - امیر حاتمیان - امیر حسن حسینی - فرزاد حسینی - عبدالرضا دادخواه - علیرضا رضایی سراب - امید رضوانی - روزبه رضوانی - ماهان زواری - رضا سلیمانی - حسین شکوه - میلاد شیخ الاسلامی - سهراب صادقی زاده - امیر حسین طیبی - محمد عظیمیان زواره - بهنام قازانچایی - امیر قاسمی - علی کریمی - علیرضا کیانی دوست - حسین ناصری ثانی - عامر برزنگر	شیمی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	حسابان ۲ و ریاضی پایه	هندسه	آمار و احتمال و ریاضیات گسسته	فیزیک	شیمی
گزینشگر	عادل حسینی	سرژ یقیازاریان تبریزی	سرژ یقیازاریان تبریزی	حسام نادری	ماهان زواری
گروه ویراستاری	امیر حسین ابومحبوب سهیل تقی زاده مهرداد ملوندی	امیر حسین ابومحبوب مهرداد ملوندی مهبد خالئی	امیر حسین ابومحبوب مهرداد ملوندی مهبد خالئی	حسین بصیر بهنام شاهی	محمد حسن محمدزاده مقدم احسان پنجه شاهی امیر رضا حکمت نیا امیر حسین کمره ای سروش مقدم امیر حسین مسلمی امیر علی بیات
مسئول درس	عادل حسینی	سرژ یقیازاریان تبریزی	سرژ یقیازاریان تبریزی	حسام نادری	ماهان زواری امیر علی بیات
مستندسازی	سمیه اسکندری	عادل حسینی	الهه شهبازی	علیرضا همایون خواه	امیر حسین توحیدی
ویراستاران (مستندسازی)	علیرضا زارعی - علیرضا عباسی زاهد - سجاد سلیمی				
	مهدی گنجی وطن - شیدا نجاتی محمد مهدی امانی - پرهام مهر آرا ملینا ملاتی				

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مهرداد ملوندی
مسئول دفترچه	نرگس غنی زاده
گروه مستندسازی	مدیر گروه: محیا اصغری مسئول دفترچه: الهه شهبازی
حروفنگار	فرزانه فتح اله زاده
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - کانون فرهنگی آموزش - تلفن: ۰۲۱-۶۴۴۳

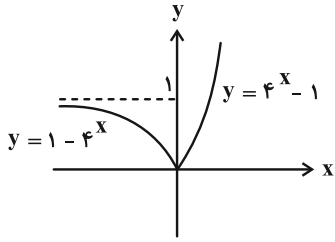
حسابان ۱

گزینه «۲» -۱

(کلاطم ایملالی)

$$f(x) = \begin{cases} 2^{x+x} - 2^{x-x}; x \geq 0 \\ 2^{x-x} - 2^{x+x}; x \leq 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 4^x - 1; x \geq 0 \\ 1 - 4^x; x \leq 0 \end{cases}$$

بنابراین نمودار آن به صورت زیر است.

(حسابان ۱- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

گزینه «۱» -۲

(رضا علی نواز)

از روی نمودار واضح است که نمودار تابع نمایی دو واحد پایین تر آمده است پس $b = -2$ می‌باشد. از طرفی نقطه $(4, 0)$ روی نمودار قرار دارد که با جایگذاری این نقطه روی تابع داریم:

$$f(x) = -2 + 2^{x+a} \xrightarrow{x=4} 0 = -2 + 2^{4+a}$$

$$\Rightarrow 2^{4+a} = 2^1 \Rightarrow 1 = 4 + a \Rightarrow a = -3$$

$$f(x) = 2^{x-3} - 2 \Rightarrow f(ab) = f(6) = 2^3 - 2 = 6$$

(حسابان ۱- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۷۲ تا ۷۹)

گزینه «۳» -۳

(مصطفی کرمی)

$$4^x - 5 \times 2^{x+1} + 21 = 0$$

$$(2^x)^2 - 10(2^x) + 21 = (2^x - 3)(2^x - 7) = 0 \Rightarrow 2^x = 3 \text{ یا } 2^x = 7$$

$$\Rightarrow x = \log_2 3 \text{ یا } \log_2 7$$

مجموع جواب‌ها برابر است با:

$$\log_2 3 + \log_2 7 = \log_2 21$$

(حسابان ۱- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۸۱ تا ۸۵)

گزینه «۴» -۴

(شیوا امینی)

$$1 - a = 1 - \log_2 54 = \log_2 \frac{2}{54} = \log_2 \frac{1}{27} = \log_2 3^{-3}$$

$$\Rightarrow \lambda^{1-a} = (2^3) \log_2 3^{-3} = 2^3 \log_2 3^{-9} = (3^{-9}) \log_2 2 = 3^{-9}$$

(حسابان ۱- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

گزینه «۳» -۵

(امیر هوشنگ انصاری)

$$3^2 < 15 < 3^3 \Rightarrow 2 < \log_3 15 < 3 \Rightarrow [\log_3 15] = 2$$

$$3^5 < 300 < 3^6 \Rightarrow 5 < \log_3 300 < 6 \Rightarrow -6 < -\log_3 300 < -5$$

$$\Rightarrow [-\log_3 300] = [\log_3 300] = -6 \Rightarrow A = (2) - (-6) = 8$$

(حسابان ۱- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۸۰ تا ۸۷)

گزینه «۴» -۶

(دانیال ابراهیمی)

دقت کنید که: $\log_c^{ab} = \log_c^a + \log_c^b$ و $\log_b^a = \frac{\log_c^a}{\log_c^b}$

با توجه به اتحادهای لگاریتمی بالا، داریم:

$$\log_4^{24} = \log_4^8 + \log_4^3 = \frac{3}{2} + \log_4^3 = m$$

$$\Rightarrow \log_4^3 = m - \frac{3}{2}$$

حالا به سراغ عبارت خواسته شده می‌رویم:

$$\log_{18}^8 = \frac{\log_4^8}{\log_4^{18}} = \frac{\frac{3}{2}}{\log_4^2 + 2 \log_4^3} = \frac{\frac{3}{2}}{\frac{1}{2} + 2m - 3} = \frac{\frac{3}{2}}{2m - \frac{5}{2}} = \frac{3}{4m - 5}$$

(حسابان ۱- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۷- گزینه «۴»

(یاسین سپهر)

$$3x - 1 > 0 \Rightarrow x > \frac{1}{3} \quad (*)$$

توجه داشته باشید که اگر $a > 1$ و $x, y > 0$ باشند آن گاه داریم:

$$\log_a^x < \log_a^y \Leftrightarrow x < y$$

پس نامساوی را به شکل زیر حل می‌کنیم:

$$2 \leq \log_3(3x-1) < 3 \Rightarrow 3^2 \leq 3x-1 < 3^3$$

$$\Rightarrow 9 \leq 3x-1 < 27 \Rightarrow \frac{10}{3} \leq x < \frac{28}{3}$$

که تمام مقادیر این محدوده در شرط $x > \frac{1}{3}$ صدق می‌کنند.

$$\xrightarrow{x \in \mathbb{Z}} x = 4, 5, \dots, 9$$

تعداد اعداد صحیح برابر ۶ است.

(مسئله ۱- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۸۰ تا ۸۷)

۸- گزینه «۳»

(علی غایبان)

$$\log \frac{x^2 - 6x + 8}{x - 2} = \log(2x - 10)$$

$$\xrightarrow{x \neq 2} \log \frac{(x-2)(x-4)}{x-2} = \log(2x-10)$$

$$\Rightarrow x - 4 = 2x - 10 \Rightarrow x = 6$$

$$\Rightarrow \log_{k-2}^{(k+2)} = \log_4^8 = \frac{3}{2}$$

(مسئله ۱- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۸۶ تا ۹۰)

۹- گزینه «۴»

(پویانوش نیکنام)

از آنجایی که $\log_b a^n = n \log_b a$ است، داریم:

$$x = \log(4^x - 90) + x \log 5$$

$$\Rightarrow (1 - \log 5)x = \log(4^x - 90)$$

$$\xrightarrow{\log 5 + \log 2 = 1} (\log 2)x = \log(4^x - 90)$$

مجدداً از این ویژگی استفاده می‌کنیم:

$$\log 2^x = \log(4^x - 90) \Rightarrow 2^x = 4^x - 90$$

$$\Rightarrow 4^x - 2^x - 90 = (2^x - 10)(2^x + 9) = 0$$

$$\xrightarrow{2^x > 0} 2^x = 10 \Rightarrow x = \log_2 10 = a$$

بین دو عدد صحیح متوالی ۳ و ۴ قرار می‌گیرد، پس $a = \log_2 10$

است. $[a] = 3$

(مسئله ۱- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۸۶ تا ۹۰)

۱۰- گزینه «۲»

(سویل حسن‌خان‌پور)

با توجه به نرخ رشد و زوال و همچنین جمعیت اولیه شهرهای A و B،

رابطه‌های جمعیت شهرها را در سال m م به دست می‌آوریم:

$$\text{شهر A: } P_n = 2x(1/1)^n$$

$$\text{شهر B: } P'_n = x(0/8)^n$$

حال نسبت جمعیت شهر A به B را برابر ۳ قرار می‌دهیم:

$$\frac{(1/1)^n \times 2x}{(0/8)^n \times x} = 3 \Rightarrow \left(\frac{11}{8}\right)^n = \frac{3}{2} \Rightarrow \log_{11/8} \frac{3}{2} = n$$

$$\Rightarrow n = \frac{\log 3 - \log 2}{\log 11 - 3 \log 2} = \frac{0/48 - 0/3}{1/05 - 0/9} = \frac{18}{15} = 1/2 \text{ سال}$$

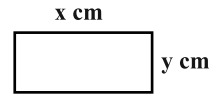
$$1/2 \times 365 = 438 \text{ روز}$$

(مسئله ۱- توابع نمایی و لگاریتمی: صفحه‌های ۸۸ تا ۹۰)

ریاضی ۱

۱۱- گزینه «۴»

(سپید ساسانی)

$$x - y = 3/5 \text{ cm} \Rightarrow y = x - 3/5$$

$$xy = 65 \text{ cm}^2 \Rightarrow xy = 65$$

حال معادله درجه دوم را تشکیل می‌دهیم:

$$S = xy = x(x - 3/5) = 65 \Rightarrow x^2 - 3/5x - 65 = 0$$

$$\xrightarrow{\times 5} 5x^2 - 3x - 325 = 0$$

از روش Δ حل می‌کنیم:

$$x = \frac{3 \pm \sqrt{(-3)^2 - 4(5)(-325)}}{2 \cdot 5}$$

$$= \frac{3 \pm \sqrt{9 + 6500}}{10} = \frac{3 \pm 81}{10} = 10 \text{ یا } -6/5$$

جواب مثبت قابل قبول است. پس طول مستطیل ۱۰ cm و عرض آن

$$10 - 3/5 = 6/5 \text{ cm} \text{ در نتیجه محیط آن } 33 \text{ cm} \text{ است.}$$

(ریاضی ۱- معادله‌ها و نامعادله‌ها: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷)

۱۲- گزینه «۲»

(رسمان پوررضیم)

$$y_s = \frac{-\Delta}{4a} = \frac{-(b^2 - 4ac)}{4a} = \frac{-\left(\frac{4}{9} - 4\left(-\frac{3}{2}\right)(1)\right)}{4\left(-\frac{3}{2}\right)} = \frac{29}{27}$$

(ریاضی ۱- معادله‌ها و نامعادله‌ها: صفحه‌های ۷۸ تا ۸۲)

۱۳- گزینه «۴»

(حسن اسماعیلی)

$$\frac{(k-1)x^2 + 4x + 3}{x^2 - x + 1} < 2$$

مخرج همواره مثبت است:

$$\Rightarrow (k-1)x^2 + 4x + 3 < 2x^2 - 2x + 2$$

$$\Rightarrow (k-3)x^2 + 6x + 1 < 0$$

این نامساوی با شرایط زیر همواره برقرار است:

$$\begin{cases} a < 0 : k - 3 < 0 \Rightarrow k < 3 \\ \Delta < 0 : 36 - 4(k-3) < 0 \Rightarrow 12 < k \end{cases}$$

اشتراک دو شرط، تهی است و هیچ مقدار صحیح برای k وجود ندارد.

(ریاضی ۱- معادله‌ها و نامعادله‌ها: صفحه‌های ۸۳ تا ۹۱)

۱۴- گزینه «۳»

(فرامرز سپهری)

ابتدا عبارت داده شده را مرتب می‌کنیم. $f(x) = (a+1)x + a + b$

با توجه به جدول اولاً: $x = 0$ ریشه معادله $f(x) = 0$ است. پس:

$$(a+1)(0) + a + b = 0 \Rightarrow a + b = 0 \Rightarrow a = -b$$

ثانیاً: عبارت درجه اول است و با توجه به تعیین علامت، ضریب x مثبت

است. پس $a + 1 > 0$ باید باشد:

$$a + 1 > 0 \Rightarrow a > -1$$

$$a = -b \Rightarrow b < 1$$

(ریاضی ۱- معادله‌ها و نامعادله‌ها: صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۱۵- گزینه «۳»

(فقیمه ولی‌زاده)

$$||x+1| + 3| = 4$$

$$\xrightarrow{|x+1|+3>0} |x+1| + 3 = 4 \Rightarrow |x+1| = 1$$

$$\Rightarrow x+1 = \pm 1 \begin{cases} x+1=1 \Rightarrow x=0 \\ x+1=-1 \Rightarrow x=-2 \end{cases}$$

(ریاضی ۱- معادله‌ها و نامعادله‌ها: صفحه‌های ۸۳ تا ۹۳)

۱۶- گزینه «۴»

(رضا سیرنیقی)

در ابتدا برای پیدا کردن مجموعه جواب‌ها بایستی ریشه صورت و مخرج کسر را پیدا کنیم، بنابراین داریم:

$$\frac{x^2 + 4x + 3}{-|x| - 1} > 0$$

$x = -1$ و $x = -3$ ریشه صورت کسر می‌باشند ولی $-|x| - 1$ عبارتی همواره منفی است در نتیجه خواهیم داشت:

x	-3	-1
عبارت	$-$	$+$

مجموعه جواب‌های نامعادله اول به صورت بازه $(-3, -1)$ است.

از طرفی می‌دانیم که اگر $m < x < n$ باشد، آن‌گاه داریم:

$$\left| x - \frac{m+n}{2} \right| < \frac{n-m}{2}$$

با توجه به نکته فوق خواهیم داشت:

$$-3 < x < -1 \Rightarrow \left| x - \left(\frac{-3-1}{2} \right) \right| < \frac{-1 - (-3)}{2} \Rightarrow |x + 2| < 1$$

در نتیجه داریم: $|x + 2| > 0$ و همچنین $a = -2$ و $b = 1$ است.

$$\Rightarrow a + b = -2 + 1 = -1$$

(ریاضی ۱- معادله‌ها و نامعادله‌ها؛ صفحه‌های ۸۳ تا ۹۳)

۱۷- گزینه «۴»

(سعید بعفری)

برای اینکه f تابع باشد، باید به‌ازای مؤلفه‌های اول برابر، مؤلفه‌های دوم برابر داشته باشند:

$$(a, a^2 - 2) = (a, 2a - 4) \Rightarrow a^2 - 2 = 2a - 4 \Rightarrow a^2 - 2a + 2 = 0$$

$$\Rightarrow a = 1 \quad \text{یا} \quad a = 2$$

$$a = 2 : f = \{(-5, -2), (2, 2), (2, 2), (2, 2), (2, b)\} \xrightarrow{\text{تابع}} b = 2$$

$$a = 1 : f = \{(-5, -2), (2, 1), (1, -1), (1, -1), (-5, b)\} \xrightarrow{\text{تابع}} b = -2$$

مجموع مقادیر قابل قبول برای b برابر صفر است.

(ریاضی ۱- تابع؛ صفحه‌های ۹۴ تا ۱۰۰)

۱۸- گزینه «۳»

(عارل حسینی)

دامنه تابع مجموعه $D_f = \{1, 3, a\}$ است، پس برد آن مجموعه $R_f = \{f(1), f(3), f(a)\}$ است. مقدار $f(1)$ که برابر ۱- است، پس ۱- حتماً باید عضو R_f باشد، این یعنی $b = -1$ است. از طرفی از آنجا که $x = 1$ طول رأس سهمی است (و طبیعتاً معادله $f(x) = -1$ فقط یک جواب دارد)، باید $f(a) = f(3) = 3$ باشد.

$$\Rightarrow a^2 - 2a = 3 \Rightarrow a^2 - 2a - 3 = (a-3)(a+1) = 0$$

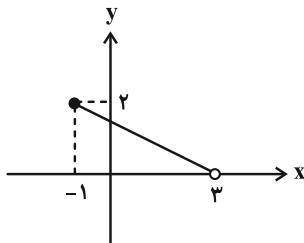
$$\xrightarrow{a \neq 3} a = -1 \Rightarrow a + b = -2$$

(ریاضی ۱- تابع؛ صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۸)

۱۹- گزینه «۴»

(مهرداد ملونری)

نمودار تابع f به صورت زیر است:

معادله خطی که از دو نقطه $(-1, 2)$ و $(3, 0)$ می‌گذرد به صورت زیر به دست می‌آید:

$$y - 0 = \frac{2-0}{-1-3}(x-3) \Rightarrow y = -\frac{x-3}{2}$$

پس ضابطه تابع f به صورت $f(x) = \frac{3-x}{2}$ است.

$$\Rightarrow f(1) = \frac{3-1}{2} = 1$$

(ریاضی ۱- تابع؛ صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۸)

۲۰- گزینه «۲»

(عارل حسینی)

$$y = \frac{2x-10}{5} = \frac{2}{5}x - 2$$

$$\Rightarrow -2 \leq \frac{2}{5}x - 2 \leq 2 \Rightarrow 0 \leq \frac{2}{5}x \leq 4 \Rightarrow 0 \leq x \leq 10$$

(ریاضی ۱- تابع؛ صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۸)

آمار و احتمال

گزینه «۱» - ۲۱

(سامان اسپهرم)

اگر A و B به ترتیب پیشامدهای آن باشند که «مجموع دو عدد رو شده مضرب ۵ باشد» و «هر دو عدد رو شده زوج باشند»، آنگاه داریم:

$$B = \{(2,2), (2,4), (2,6), (4,2), (4,4), (4,6), (6,2), (6,4), (6,6)\}$$

$$A \cap B = \{(4,6), (6,4)\}$$

$$P(A|B) = \frac{n(A \cap B)}{n(B)} = \frac{2}{9}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۳۹ تا ۵۱)

گزینه «۴» - ۲۲

(پژمان فرهاریان)

اگر A را پیشامد انتخاب دو مهره غیرهمرنگ و B_1 و B_2 را به ترتیب پیشامد انتخاب ظرف‌های اول و دوم، در نظر بگیریم، داریم:

$$P(A) = P(B_1)P(A|B_1) + P(B_2)P(A|B_2)$$

$$= \frac{1}{2} \times \frac{\binom{4}{1}\binom{2}{1}}{\binom{6}{2}} + \frac{1}{2} \times \frac{\binom{7}{1}\binom{3}{1}}{\binom{10}{2}}$$

$$= \frac{1}{2} \times \frac{8}{15} + \frac{1}{2} \times \frac{21}{45} = \frac{1}{2} \left(\frac{8}{15} + \frac{7}{15} \right) = \frac{1}{2} \times 1 = \frac{1}{2}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

گزینه «۲» - ۲۳

(پواد هاتمی)

$$P(\{b,c\}) = P(\{a,b,c\}) - P(a) = \frac{1}{2} - \frac{1}{4} = \frac{1}{4}$$

$$P(\{b,c,d\} | \{a,b,c\}) = \frac{P(\{b,c,d\} \cap \{a,b,c\})}{P(\{a,b,c\})} = \frac{P(\{b,c\})}{P(\{a,b,c\})}$$

$$= \frac{\frac{1}{4}}{\frac{1}{2}} = \frac{1}{2}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۳۹ تا ۵۱)

گزینه «۱» - ۲۴

(عباس اسری امیرآبادی)

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} \Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

$$\Rightarrow P(A \cap B) = \frac{2}{3} P(B)$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$\Rightarrow \frac{2}{4} = \frac{1}{2} + P(B) - \frac{2}{3} P(B) \Rightarrow \frac{1}{3} P(B) = \frac{2}{4} - \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow P(B) = \frac{3}{4}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۳۹ تا ۵۱)

گزینه «۱» - ۲۵

(فرشاد فرامرزی)

با استفاده از قاعده بیز داریم:

$$P(\text{ظرف اول سفید بودن} | \text{ظرف اول}) = \frac{P(\text{ظرف اول}) \times P(\text{سفيد بودن} | \text{ظرف اول})}{P(\text{سفيد بودن})}$$

$$= \frac{\frac{2}{5} \times \frac{3}{7}}{\frac{2}{5} \times \frac{3}{7} + \frac{3}{5} \times \frac{5}{7}} = \frac{6}{21} = \frac{2}{7}$$

(آمار و احتمال - احتمال: مشابه تمرین ۷ صفحه ۶۱)

گزینه «۲» - ۲۶

(مرتضی فعیم‌علوی)

برای انتخاب ۳ مهره از جعبه A دو حالت داریم:

الف) هر سه مهره قرمز باشند.

ب) ۲ مهره قرمز و ۱ مهره سفید باشد.

احتمال آن که دو مهره خارج شده از جعبه B قرمز باشند به تفکیک حالت‌های «الف» و «ب» عبارت‌اند از:

$$\text{الف) } \frac{\binom{3}{3}}{\binom{4}{3}} \times \frac{\binom{4}{2}}{\binom{5}{2}} = \frac{1}{4} \times \frac{6}{10} = \frac{6}{40}$$

$$\text{ب) } \frac{\binom{3}{2} \times \binom{1}{1}}{\binom{4}{2}} \times \frac{\binom{3}{2}}{\binom{5}{2}} = \frac{3 \times 1}{4} \times \frac{3}{10} = \frac{9}{40}$$

بنابراین احتمال مورد نظر برابر است با:

$$\frac{6}{40} + \frac{9}{40} = \frac{6+9}{40} = \frac{15}{40} = \frac{3}{8}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۵۷ تا ۶۲)

گزینه «۴» - ۲۷

(امیرسین ابومفیوب)

تعداد حالت‌های فضای نمونه برای ۴ فرزند، برابر $2^4 = 16$ است. از طرفی، تعداد حالت‌هایی که این خانواده دارای ۲ فرزند پسر و ۲ فرزند دختر باشد،

برابر $\binom{4}{2} = 6$ است، بنابراین اگر A پیشامد برابر نبودن تعداد فرزندان

پسر و دختر در این خانواده باشد، آنگاه داریم:

$$n(A) = 16 - 6 = 10$$

اگر B پیشامد یکسان بودن جنسیت دو فرزند اول خانواده باشد، آنگاه داریم:

$$A \cap B = \{(پ, پ, پ, پ), (پ, پ, پ, د), (پ, پ, د, پ), (پ, پ, د, د), (د, د, د, د), (د, د, د, پ), (د, د, پ, د), (د, د, پ, پ)\}$$

$$P(B|A) = \frac{n(A \cap B)}{n(A)} = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

(آمار و احتمال - احتمال: مشابه تمرین ۱ صفحه ۶۱)

$$P(A_2 | B) = \frac{\frac{4}{11} \times \frac{8}{100}}{\frac{4}{11} \times \frac{9}{100} + \frac{4}{11} \times \frac{8}{100} + \frac{3}{11} \times \frac{6}{100}} = \frac{32}{36 + 32 + 18}$$

$$= \frac{32}{86} = \frac{16}{43}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۵۷ تا ۶۲)

آمار و احتمال - آشنا

۳۱- گزینه «۴» (کتاب آبی)

با توجه به مستقل بودن پیشامدهای موفقیت عمل جراحی برای شخص A و شخص B داریم:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$= 0/9 + 0/8 - 0/9 \times 0/8 = 0/98$$

(آمار و احتمال - احتمال: مشابه تمرین ۶ صفحه ۶۸)

۳۲- گزینه «۲» (کتاب آبی)

$$P(B | A) = \frac{P(B \cap A)}{P(A)} \Rightarrow 0/25 = \frac{P(B \cap A)}{0/4}$$

$$\Rightarrow P(B \cap A) = 0/1$$

$$P(B - A) = P(B) - P(B \cap A) = 0/3 - 0/1 = 0/2$$

$$P(B | A') = \frac{P(B \cap A')}{P(A')} = \frac{P(B - A)}{1 - P(A)} = \frac{0/2}{0/6} = \frac{1}{3}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۳۹ تا ۵۲)

۳۳- گزینه «۳» (کتاب آبی)

اگر پیشامدهای A و B به ترتیب «آمدن عدد ۴ یا ۶» و «آمدن عدد زوج» باشند، آنگاه داریم:

$$B = \{2, 4, 6\} \Rightarrow n(B) = 3$$

$$A \cap B = \{4, 6\} \Rightarrow n(A \cap B) = 2$$

$$P(A | B) = \frac{n(A \cap B)}{n(B)} = \frac{2}{3}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۳۹ و ۵۰)

۳۴- گزینه «۳» (کتاب آبی)

فرض کنید پیشامدهای A و B به ترتیب به صورت «کوچک‌ترین عدد رو شده ۳ باشد» و «مجموع دو عدد رو شده بیش‌تر از ۴ باشد» تعریف شوند، در این صورت پیشامد B' آن است که «مجموع دو عدد رو شده کوچک‌تر یا مساوی ۴ باشد». داریم:

$$B' = \{(1,1), (1,2), (1,3), (2,1), (2,2), (3,1)\}$$

$$\Rightarrow n(B') = 6 \Rightarrow n(B) = 30$$

$$A \cap B = \{(3,3), (3,4), (3,5), (3,6), (4,3), (5,3), (6,3)\}$$

۲۸- گزینه «۱»

(امیرمسین ابومصوب)

احتمال آنکه مهره خارج شده از جعبه سفید باشد، $\frac{6}{16}$ است. حال اگر مهره خارج شده از جعبه سفید باشد، این مهره را به همراه دو مهره سیاه به جعبه بر می‌گردانیم. در این صورت جعبه شامل ۶ مهره سفید و ۱۲ مهره سیاه است که در نتیجه این بار احتمال خارج کردن یک مهره سفید از جعبه برابر $\frac{6}{18}$ خواهد بود. طبق قانون ضرب احتمال، احتمال آنکه هر دو مهره خارج شده از جعبه سفید باشد، برابر است با:

$$\frac{6}{16} \times \frac{6}{18} = \frac{3}{8} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{8}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

۲۹- گزینه «۲»

(سرژ یغیازاریان تبریزی)

طبق فرض داریم:

$$\begin{cases} P(A | B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = 0/5 \\ P(A | C) = \frac{P(A \cap C)}{P(C)} = 0/5 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} P(A \cap B) = 0/5 P(B) \\ P(A \cap C) = 0/5 P(C) \end{cases}$$

همچنین برای دو پیشامد ناسازگار B و C داریم:

$$P(B \cup C) = P(B) + P(C) = 0/6$$

در نتیجه:

$$P(A \cap (B \cup C)) = P((A \cap B) \cup (A \cap C)) \quad (*)$$

$(A \cap B)$ و $(A \cap C)$ ناسازگارند، پس:

$$\xrightarrow{(*)} = P(A \cap B) + P(A \cap C) = 0/5 (P(B) + P(C))$$

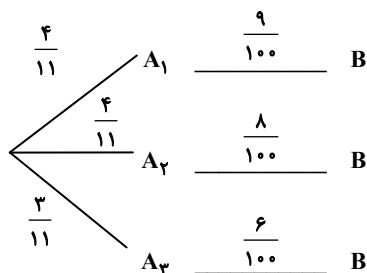
$$= 0/5 \times 0/6 = 0/3$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۵۰ تا ۵۲)

۳۰- گزینه «۳»

(علی ایمانی)

اگر پایه‌های دوازدهم، یازدهم و دهم به ترتیب A_1 ، A_2 و A_3 باشد و پیشامد معدل کم‌تر از ۱۹ را با B نمایش دهیم، آنگاه طبق نمودار درختی و با استفاده از قانون بیز داریم:

$$P(A|B') = \frac{P(A \cap B')}{P(B')} = \frac{P(A) - P(A \cap B)}{1 - P(B)} = \frac{0/6 - 0/15}{1 - 0/3}$$

$$P(A|B') = \frac{0/45}{0/7} = \frac{9}{14}$$

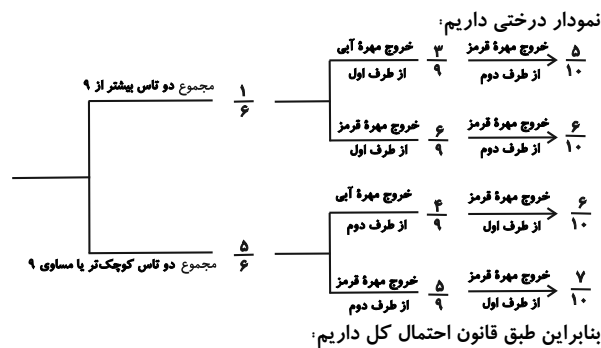
(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۳۹ تا ۵۲)

۳۸- گزینه «۳» (کتاب آبی)

پیشامد آنکه مجموع دو تاس عددی بیشتر از ۹ باشد، به صورت مجموعه زیر است:

$$\{(4,6), (5,5), (5,6), (6,4), (6,5), (6,6)\}$$

یعنی احتمال این پیشامد برابر $\frac{1}{6}$ و در نتیجه متمم آن برابر $\frac{5}{6}$ است. طبق

$$\frac{1}{6} \left(\frac{3}{9} \times \frac{5}{10} + \frac{6}{9} \times \frac{6}{10} \right) + \frac{5}{6} \left(\frac{4}{9} \times \frac{6}{10} + \frac{5}{9} \times \frac{7}{10} \right)$$

$$= \frac{1}{6} \times \frac{51}{90} + \frac{5}{6} \times \frac{59}{90} = \frac{346}{540} = \frac{173}{270}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

۳۹- گزینه «۱» (کتاب آبی)

اگر پیشامد معیوب بودن کالا را با C و پیشامدهای تعلق داشتن کالا به دستگاه‌های A و B را به ترتیب با A و B نمایش دهیم، آنگاه داریم:

A دستگاه	معیوب	۵۵	→	۳
		۱۰۰		۱۰۰
B دستگاه	معیوب	۴۵	→	۵
		۱۰۰		۱۰۰

$$P(C) = \frac{55}{100} \times \frac{3}{100} + \frac{45}{100} \times \frac{5}{100} = \frac{390}{10000}$$

$$P(A|C) = \frac{55 \times 3}{100 \times 100} = \frac{165}{390} = \frac{11}{26}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

۴۰- گزینه «۲» (کتاب آبی)

$$P(A)P(B) + P(A' \cup B') = 1$$

$$\Rightarrow P(A)P(B) + P[(A \cap B)'] = 1$$

$$\Rightarrow P(A)P(B) = 1 - P[(A \cap B)']$$

$$\Rightarrow P(A)P(B) = P(A \cap B)$$

بنابراین دو پیشامد A و B مستقل از یکدیگرند.

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵)

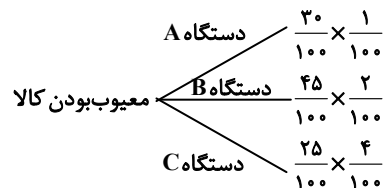
$$\Rightarrow n(A \cap B) = 7$$

$$P(A|B) = \frac{n(A \cap B)}{n(B)} = \frac{7}{30}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۳۹ تا ۵۱)

۳۵- گزینه «۲» (کتاب آبی)

اگر پیشامد سالم بودن محصول را با R نمایش دهیم، آنگاه طبق نمودار درختی داریم:

$$P(R') = \frac{30}{100} \times \frac{1}{100} + \frac{45}{100} \times \frac{2}{100} + \frac{25}{100} \times \frac{4}{100}$$

$$= \frac{30 + 90 + 100}{10000} = \frac{22}{1000} = 0.022$$

$$P(R) = 1 - 0.022 = 0.978$$

(آمار و احتمال - احتمال: مشابه کار در کلاس صفحه ۵۹)

۳۶- گزینه «۲» (کتاب آبی)

فرض کنید مهره‌های سفید را با w_1 تا w_5 و مهره‌های سیاه را با b_1 تا b_5 نمایش دهیم اگر پیشامدهای A و B به ترتیب پیشامدهای «هم‌رنگ بودن دو مهره» و «برابر ۶ بودن مجموع شماره‌های دو مهره» باشند، آنگاه داریم:

$$B = \{(w_1, w_5), (w_2, w_4), (b_1, b_5), (b_2, b_4), (w_1, b_5), (w_2, b_4), (w_3, b_3), (w_4, b_2), (w_5, b_1)\}$$

$$\Rightarrow n(B) = 9$$

$$A \cap B = \{(w_1, w_5), (w_2, w_4), (b_1, b_5), (b_2, b_4)\}$$

$$\Rightarrow n(A \cap B) = 4$$

$$P(A|B) = \frac{n(A \cap B)}{n(B)} = \frac{4}{9}$$

(آمار و احتمال - احتمال: صفحه‌های ۳۹ تا ۵۲)

۳۷- گزینه «۱» (کتاب آبی)

اگر احتمال شرکت امیر و بهروز در مسابقه علمی را به ترتیب با A و B نمایش دهیم، آنگاه داریم:

$$P(A) = 0/6, P(B) = 0/3$$

$$P(A|B) = 0/5 \Rightarrow \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = 0/5$$

$$\Rightarrow P(A \cap B) = 0/5 \times 0/3 \Rightarrow P(A \cap B) = 0/15$$

$$\hat{A} = 180^\circ - (\hat{B} + \hat{C}) = 180^\circ - (60^\circ + 40^\circ) = 80^\circ$$

در چهارضلعی محاطی AHMK می توان نوشت:

$$\hat{A} + \hat{M} = 180^\circ \Rightarrow \hat{M} = 180^\circ - 80^\circ = 100^\circ$$

می دانیم محور بازتاب، عمودمنصف پاره خط واصل بین هر نقطه و تصویر آن تحت بازتاب است. پس در مثلث منفرجه الزاویه EMF ($\hat{M} > 90^\circ$) می توان ادعا کرد که AB و AC، عمودمنصف اضلاع آن هستند که در نقطه A متقاطع اند. چون عمودمنصف های اضلاع هر مثلث همسراوند، پس داریم:

$$A \Rightarrow AE = AF$$

از طرفی نقطه همرسی عمودمنصف ها در یک مثلث منفرجه الزاویه خارج مثلث قرار دارد، پس مطابق شکل نقطه A خارج مثلث EMF است (A روی EF قرار ندارد). همچنین اگر $ME = MF$ باشد، آنگاه $MH = MK$ است. با توجه به این که در مثلث ABC، M وسط ضلع BC قرار دارد، پس $S_{\Delta AMB} = S_{\Delta AMC}$ است و در صورت برابری MH و MK، لزوماً $AB = AC$ است که با فرض نامساوی بودن زوایای B و C تناقض دارد.

(هنرسه ۲- تبدیل های هندسی و کاربردها؛ صفحه های ۳۵ تا ۳۸)

۴۵- گزینه «۴» (امیرمسین ایومیبوب)

انتقال، همواره شیب خط را حفظ می کند، یعنی انتقال یافته یک خط، موازی با آن خط است. همچنین اگر محور بازتاب با یک خط موازی باشد، آنگاه تصویر خط تحت این بازتاب موازی با خط است. بنابراین چون پاره خط AB و CD در دوزنقه ABCD موازی یکدیگرند، پس بازتاب پاره خط AB نسبت به خط شامل CD، موازی با AB خواهد بود. دوران تنها در حالتی شیب خط را حفظ می کند که زاویه دوران مضربی از 180° باشد. با توجه به این که زاویه AOB قطعاً کم تر از 180° است، پس تحت دوران به مرکز O و زاویه AOB، قطعاً شیب خط تغییر می کند.

(هنرسه ۲- تبدیل های هندسی و کاربردها؛ صفحه های ۳۵ تا ۴۲)

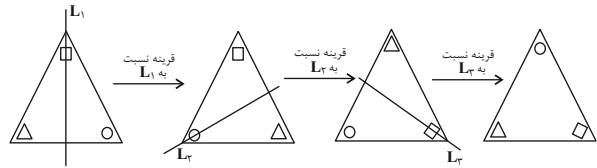
۴۶- گزینه «۲» (شایان عبایی)

انتقال تبدیلی طولپا است، پس شعاع دایره در انتقال تغییری نمی کند و $R' = 4$ است. نقطه O (مرکز دایره C) در این انتقال بر نقطه O' (مرکز دایره C') تصویر می شود، پس طول خطالمركزین دو دایره برابر طول بردار انتقال است، یعنی $OO' = 6$ بوده و در نتیجه داریم:

هندسه ۲

۴۱- گزینه «۳»

با توجه به شکل داریم:

(هنرسه ۲- تبدیل های هندسی و کاربردها؛ صفحه های ۳۵ تا ۳۸)

۴۲- گزینه «۴»

(امیرمسین ایومیبوب)

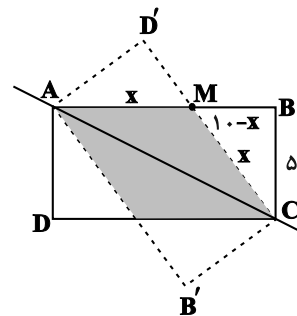
تناظر M در واقع یک انتقال با بردار $(2, 0)$ است. واضح است که انتقال با بردار غیرصفر، تبدیلی طولپا و فاقد نقطه ثابت تبدیل است.

(هنرسه ۲- تبدیل های هندسی و کاربردها؛ صفحه های ۳۸ و ۳۹)

۴۳- گزینه «۴»

(سیرمهرضا سینی فر)

مطابق شکل مستطیل ABCD پس از بازتاب نسبت به قطر AC روی مستطیل AB'CD' تصویر شده است و ناحیه مشترک، یک لوزی به ضلع x است:

$$AM = MC = x \Rightarrow MB = 10 - x$$

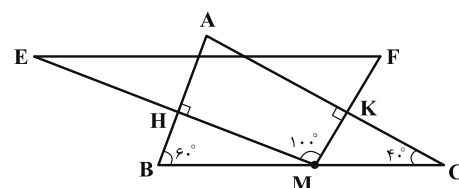
$$\Delta MBC: x^2 = (10 - x)^2 + (\Delta)^2 \Rightarrow x^2 = 100 - 20x + x^2 + 25$$

$$\Rightarrow x = 6 \Rightarrow \text{محیط لوزی} = 4x = 25$$

(هنرسه ۲- تبدیل های هندسی و کاربردها؛ صفحه های ۳۵ تا ۳۸)

۴۴- گزینه «۲»

(علی فتح آباری)

به طور مشابه $\frac{B'C'}{BC} = \frac{1}{2}$ و $\frac{A'C'}{AC} = \frac{1}{2}$ است و در نتیجه دو مثلث ABC و $A'B'C'$ متشابه‌اند.

$$\frac{S_{A'B'C'}}{S_{ABC}} = \left(\frac{A'B'}{AB}\right)^2 = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{S_{A'B'C'}}{S_{ABC}} = \frac{S_{ABC} - S_{A'B'C'}}{S_{ABC}}$$

$$= 1 - \frac{S_{A'B'C'}}{S_{ABC}} = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

(هنرسه ۲- تبدیل‌های هندسی و کاربردها؛ صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۴۹- گزینه «۱» (علی ایمانی)

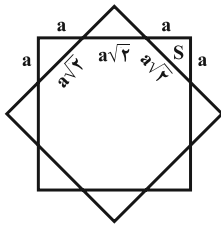
با توجه به اینکه $17^2 = 15^2 + 8^2$ ، پس مثلث قائم الزاویه است. انتقال تبدیلی

$$S = \frac{8 \times 15}{2} = 60 \quad \text{یعنی داریم؛ پس مساحت را ثابت نگه می‌دارد، یعنی داریم؛}$$

(هنرسه ۲- تبدیل‌های هندسی و کاربردها؛ صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۵۰- گزینه «۳» (رضا عباسی اصل)

با توجه به شکل زیر، شکل محصور بین مربع و تصویر آن یک هشت ضلعی منتظم است. مطابق شکل هر یک از ۴ مثلثی که در گوشه‌های مربع ایجاد می‌شود، قائم‌الزاویه متساوی‌الساقین هستند. اگر طول اضلاع قائمه هر یک از این مثلث‌ها را برابر a فرض کنیم، آنگاه داریم:

$$4S - \text{مساحت مربع} = \text{مساحت هشت ضلعی}$$

طرفین تساوی را بر مساحت مربع تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{\text{مساحت هشت ضلعی}}{\text{مساحت مربع}} = 1 - \frac{4S}{\text{مساحت مربع}}$$

$$= 1 - \frac{4 \left(\frac{1}{2}a^2\right)}{(2a + a\sqrt{2})^2} = 1 - \frac{2a^2}{(6 + 4\sqrt{2})a^2}$$

$$= 1 - \frac{1}{3 + 2\sqrt{2}} = 1 - (3 - 2\sqrt{2}) = 2\sqrt{2} - 2$$

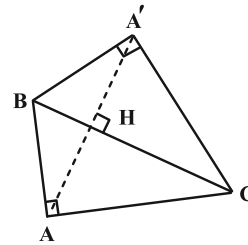
(هنرسه ۲- تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

دو دایره متقاطع‌اند $|R - R'| < OO' < R + R' \Rightarrow$

(هنرسه ۲- تبدیل‌های هندسی و کاربردها؛ صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۴۷- گزینه «۴» (مهمر قدران)

فرض کنید $AB = 5$ و $AC = 12$ باشد. A' بازتاب A نسبت به خط شامل BC است. پس مطابق شکل $AA' = 2AH$ می‌باشد که ارتفاع وارد بر وتر در مثلث ABC است. داریم:

$$BC^2 = AB^2 + AC^2 = 25 + 144 = 169 \Rightarrow BC = 13$$

$$AH \cdot BC = AB \cdot AC \Rightarrow AH \times 13 = 12 \times 5 \Rightarrow AH = \frac{60}{13}$$

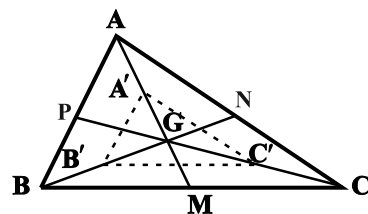
$$\Rightarrow AA' = 2AH = \frac{120}{13} = \frac{12}{13} (10)$$

(هنرسه ۲- تبدیل‌های هندسی؛ صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

۴۸- گزینه «۲» (عسین شاپیلو)

فرض کنید نقطه G محل تلاقی میانه‌های مثلث ABC باشد. می‌دانیم میانه‌ها در هر مثلث، یکدیگر را به نسبت ۲ به ۱ قطع می‌کنند، بنابراین داریم:

$$GA' = GA - AA' = \frac{2}{3}AM - \frac{1}{3}AM = \frac{1}{3}AM$$

به طور مشابه $GB' = \frac{1}{3}BN$ است و داریم:

$$\triangle ABG : \frac{GA'}{GA} = \frac{GB'}{GB} = \frac{1}{2} \xrightarrow{\text{عکس قضیه تالس}} A'B' \parallel AB$$

$$\xrightarrow{\text{تعمیم قضیه تالس}} \frac{A'B'}{AB} = \frac{GA'}{GA} = \frac{1}{2}$$

حال چون f نزولی است، داریم:

$$\begin{cases} a = -2 \\ -b - 5 = 0 \Rightarrow b = -5 \end{cases}$$

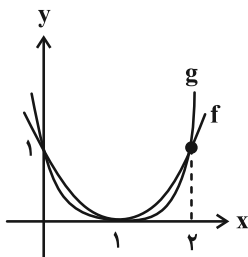
$$\Rightarrow f(1) = a(1) + b = -2 + (-5) = -7$$

(مسأله ۲- تابع: صفحه‌های ۱ تا ۱۲)

(رسمان پوررعیم)

گزینه «۳»

مطابق نمودار زیر تابع f در بازه‌های $(0, 1)$ و $(1, 2)$ بالاتر از تابع g قرار دارد.

(مسأله ۲- تابع: صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(عادل حسینی)

گزینه «۳»

دامنه تابع g مجموعه جواب‌های نامعادله $f(x) \geq f(1-x)$ است. از آنجا

که طبق نمودار داده شده، تابع f اکیداً صعودی است، پس باید نامعادله

$$x \geq 1-x$$

$$\Rightarrow 2x \geq 1 \Rightarrow x \geq \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow D_g = \left[\frac{1}{2}, +\infty\right)$$

(مسأله ۲- تابع: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

حسابان ۲

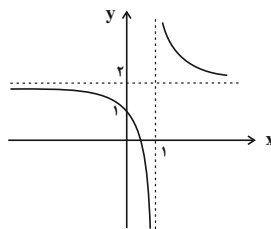
گزینه «۴»

(میانفش نیکنام)

$$f(x) = 2 + \frac{1}{x-1}$$

نمودار تابع f از انتقال نمودار $y = \frac{1}{x}$ به اندازه یک واحد به راست و ۲

واحد به سمت بالا بدست می‌آید.

مطابق شکل برای این که انتقال یافته نمودار از ناحیه ۲ عبور نکند باید نمودار

$$f$$
 حداقل ۲ واحد به سمت پایین انتقال یابد یعنی $y = f(x) - 2$.

(مسأله ۲- تابع: صفحه‌های ۱ تا ۱۲)

(سروش موئینی)

گزینه «۳»

با فرض $f(x) = ax + b$ داریم:

$$(fof)(x) = a(ax + b) + b = a^2x + ab + b$$

$$y = a^2x + ab + b \xrightarrow[\text{ضرب ۴}]{\text{انبساط با ۴}} y = a^2\left(\frac{x}{4}\right) + ab + b$$

$$\xrightarrow{\text{واحد به پایین}} y = \frac{a^2}{4}x + ab + b - 5 = x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} ab + b - 5 = 0 \\ \frac{a^2}{4} = 1 \end{cases}$$

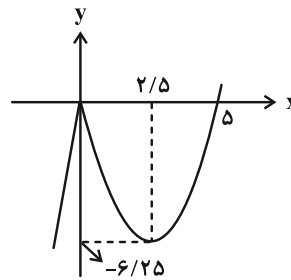
۵۵- گزینه «۴»

(رضا علی نواز)

با ساده‌سازی تابع داریم:

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} -x(x-5) & ; x < 0 \\ -(x-\frac{5}{2})^2 + \frac{25}{4} & ; x < 0 \\ x(x-5) & ; x \geq 0 \\ (x-\frac{5}{2})^2 - \frac{25}{4} & ; x \geq 0 \end{cases}$$

با رسم تابع چند ضابطه‌ای داریم:

در بازهٔ نزولی تابع یعنی $x \in [0, 2.5]$ مقادیر متمایز $-7, -6, \dots, -1$ و صفر برای $f(x)$ موجود است.

(مسابان ۲- تابع: صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

۵۶- گزینه «۳»

(افشین فاضله‌فان)

قضیهٔ تقسیم را می‌نویسیم:

$$x^3 - ax + b = (x-1)(x+1)q(x) + r$$

 $x = 1$ و $x = -1$ را جای‌گذاری می‌کنیم:

$$\begin{cases} -1 + a + b = 0 + r \Rightarrow b + a = r + 1 \\ 1 - a + b = 0 + r \Rightarrow b - a = r - 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow b = r, a = 1$$

(مسابان ۲- تابع: صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۵۷- گزینه «۱»

(میلاد پاشمی)

با توجه به بخش‌پذیری $f(2x-1)$ بر $x-3$ داریم:

$$f(2 \times 3 - 1) = f(5) = 0$$

حال $3x-1=5$ را برابر ۵ قرار می‌دهیم:

$$3x-1=5 \Rightarrow x=2$$

در نتیجه چند جمله‌ای $f(3x-1)$ بر عبارت $x-2$ بخش‌پذیر است.

(مسابان ۲- تابع: صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۵۸- گزینه «۲»

(مهمرسن سلامی عسینی)

$P(x) = 3x^2 + ax^3 + b$ بر (x^2-1) بخش‌پذیر است، پس بر عامل‌های آن یعنی بر $x-1$ و $x+1$ نیز بخش‌پذیر است. می‌دانیم باقی‌مانده برابر است با مقدار مقسوم به‌ازای ریشهٔ مقسوم‌علیه پس داریم:

$$\begin{cases} P(1) = 0 \Rightarrow 3 + a + b = 0 \\ P(-1) = 0 \Rightarrow 3 - a + b = 0 \end{cases} \Rightarrow a = 0, b = -3$$

(مسابان ۲- تابع: صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۵۹- گزینه «۲»

(راور بوالسنی)

$$p(2x-1) = (x+2)q(x) - 3 \xrightarrow{x=-2} p(-5) = -3$$

$$p(2x+1) = (x-2)q'(x) + 1 \xrightarrow{x=2} p(5) = 1$$

$$p(x+4) - 2p(-x-4) = (x-1)q''(x) + r$$

$$\xrightarrow{x=1} p(5) - 2p(-5) = r \Rightarrow r = 7$$

(مسابان ۲- تابع: صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۶۰- گزینه «۴»

(آریان میدری)

رابطهٔ تقسیم چندجمله‌ای $f(x)$ بر عبارت $(x-3)(x+1)$ $x^2 - 2x - 3 = (x-3)(x+1)$ را می‌نویسیم:

$$f(x) = (x-3)(x+1)q(x) + \frac{x+7}{2} \Rightarrow f(3) = 5, f(-1) = 3$$

در پایان برای محاسبهٔ باقیماندهٔ تقسیم $(f(x^3 + x - 3))$ بر $x-1$ ، کافی است $x=1$ را در آن جای‌گذاری کنیم:

$$f(f(x^3 + x - 3)) \xrightarrow{x=1} f(\underbrace{f(-1)}_3) = 5$$

(مسابان ۲- تابع: صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

هندسه ۳

گزینه «۲» - ۶۱

(میلاز منصوری)

ماتریس اسکالر 3×3 به صورت $A = \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a & 0 \\ 0 & 0 & a \end{bmatrix}$ است که مجموع

درایه‌های آن $3a$ است. بنابراین داریم:

$$3a = 6 \Rightarrow a = 2$$

حاصل ضرب درایه‌های قطر اصلی این ماتریس برابر است با:

$$a^3 = (2)^3 = 8$$

(هندسه ۳- ماتریس و کاربردها: صفحه ۱۲)

گزینه «۴» - ۶۲

(کیوان دارابی)

$$A + B = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 0 \\ 2 & 2 & -1 \\ 0 & -1 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 3 & -4 & 0 \\ -2 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix} = 4I$$

$$A^T + AB + 4B = A(A + B) + 4B = A \times 4I + 4B$$

$$= 4A + 4B = 4(A + B) = 4 \times 4I = 16I$$

(هندسه ۳- ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

گزینه «۲» - ۶۳

(یاسین سپهر)

چون A ماتریس اسکالر است، بنابراین ماتریس مربعی می‌باشد. از طرفی

ضرب AB تعریف شده است. پس تعداد ستون‌های ماتریس A برابر

تعداد سطرهای ماتریس B یعنی برابر ۳ می‌باشد. حال چون ماتریس A

اسکالر می‌باشد، پس به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$A = \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a & 0 \\ 0 & 0 & a \end{bmatrix}$$

$$c_{32} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 & 0 & a \\ 2 \end{bmatrix} = 2a = -4 \Rightarrow a = -2$$

$$A = a + a + a = 3a = 3(-2) = -6$$

(هندسه ۳- ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۲ تا ۱۹)

گزینه «۲» - ۶۴

(یاسین سپهر)

$$b_{11} = b_{12} = 1^2 + 1 = 2, b_{21} = b_{22} = 2^2 + 1 = 5$$

$$\Rightarrow B = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 5 & 5 \end{bmatrix}$$

$$A - B = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 5 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -4 & -6 \end{bmatrix}$$

$$A + B = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 5 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 5 \\ 6 & 4 \end{bmatrix}$$

$$(A - B)(A + B) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -4 & -6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 & 5 \\ 6 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 4 \\ -52 & -44 \end{bmatrix}$$

(هندسه ۳- ماتریس و کاربردها: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۹)

گزینه «۱» - ۶۵

(افشین خاصه فان)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow A \times B = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a-1 & -b \\ c+1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} m & 0 \\ 0 & m \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} a+c & -b+1 \\ -a+2c+3 & b+2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} m & 0 \\ 0 & m \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} -b+1=0 \Rightarrow b=1 \\ -a+2c+3=0 \Rightarrow -a+2c=-3 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 2a^2 + 9 \neq 0 \\ a^2 - 2 = 0 \Rightarrow a = \pm\sqrt{2} \end{cases}$$

(هنر سه ۳- ماتریس و کاربردها؛ صفحه ۲۳)

(معدی غایی نژادبان)

۶۹- گزینه «۲»

$$AXB + C = D$$

$$\Rightarrow AXB = D - C \xrightarrow{A^{-1} \times} A^{-1}(AXB) = A^{-1}(D - C)$$

$$\Rightarrow \underbrace{(A^{-1}A)}_I XB = A^{-1}(D - C) \Rightarrow XB = A^{-1}(D - C)$$

$$\xrightarrow{\times B^{-1}} (XB)B^{-1} = A^{-1}(D - C)B^{-1}$$

$$\Rightarrow X \underbrace{(BB^{-1})}_I = A^{-1}(D - C)B^{-1}$$

$$\Rightarrow X = A^{-1}(D - C)B^{-1}$$

(هنر سه ۳- ماتریس و کاربردها؛ صفحه های ۱۷ تا ۲۳)

(علی ایمانی)

۷۰- گزینه «۲»

اتحادهای جبری تنها زمانی برای ماتریس های A و B برقرار هستند که این دو ماتریس تعویض پذیر باشند، بنابراین داریم:

$$BA = AB \Rightarrow \begin{bmatrix} a & c \\ d & b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & c \\ d & b \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 2a + c & 3c \\ 2d + b & 3b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2a & 2c \\ a + 3d & c + 3b \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2a + c = 2a \Rightarrow c = 0 \\ 3b = c + 3b \Rightarrow c = 0 \\ 3c = 2c \Rightarrow c = 0 \end{cases}$$

$$2d + b = a + 3d \Rightarrow a + d = b$$

حالت $c = d = 0$ ممکن است رخ دهد اما لزوماً برقرار نیست.

(هنر سه ۳- ماتریس و کاربردها؛ مشابه تمرین ۱۰ صفحه ۲۱)

$$\begin{cases} b + 2 = m \xrightarrow{b=1} m = 3 \\ a + c = m = 3 \end{cases}$$

$$\begin{cases} -a + 2c = -3 \\ a + c = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c = 0 \\ a = 3 \end{cases} \Rightarrow 2a - 4b + c = 6 - 4 = 2$$

(هنر سه ۳- ماتریس و کاربردها؛ صفحه های ۱۱، ۱۲، ۱۷ و ۱۸)

۶۶- گزینه «۳» (پوار ماتی)

$$A^2 - 2A = I \Rightarrow A^2 = 2A + I \Rightarrow (A^2)^2 = (2A + I)^2$$

$$\Rightarrow A^4 = 4A^2 + 4AI + I^2 \Rightarrow A^4 = 4(2A + I) + 4A + I$$

$$= 12A + 5I \Rightarrow A^4 - 5I = 12A$$

(هنر سه ۳- ماتریس و کاربردها؛ صفحه های ۱۷ تا ۲۱)

(سامان اسپهرتم)

۶۷- گزینه «۴»

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 2^x \\ 2^{1-x} & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 2^x \\ 2^{1-x} & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} = 2I$$

$$A^6 = 4I \text{ و } A^6 = 8I \Rightarrow A^2 + A^4 + A^8 = 2I + 4I + 8I = 14I$$

(هنر سه ۳- ماتریس و کاربردها؛ صفحه های ۱۷ تا ۲۱)

(افشین فاضله خان)

۶۸- گزینه «۲»

چون ماتریس A وارون پذیر نیست، پس:

$$|A| = 0 \Rightarrow (a^2 + 1)(2a^2 + 3) - 21 = 0$$

$$2a^4 + 5a^2 - 18 = 0 \Rightarrow (2a^2 + 9)(a^2 - 2) = 0$$

هندسه ۱

گزینه ۱»

(معمردار ملونری)

نسبت مساحت دو مثلث متشابه برابر مربع نسبت تشابه آن دو مثلث است، پس:

$$k^2 = \frac{9}{16} \Rightarrow k = \frac{3}{4} = \frac{\text{محیط مثلث کوچک تر}}{\text{محیط مثلث بزرگ تر}}$$

$$\Rightarrow \text{محیط مثلث کوچک تر} = \frac{3}{4} \times 24 = 18$$

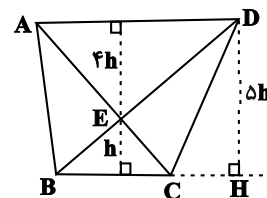
(هنرسه ۱- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن، صفحه های ۳۵ تا ۴۷)

گزینه ۲»

(افشین فاضلهان)

با توجه به معلومات مسئله می توان شکل را کامل کرد. مثلث ADE با مثلث

BCE به نسبت ۴ متشابه است، بنابراین $S_{ADE} = 16S_{BCE}$ و داریم:

$$S_{ADE} = 16 \times 3 = 48$$

از طرفی دو مثلث BCD و BCE در قاعده BC مشترک اند و نسبت

ارتفاع آن ها ۵ است، لذا داریم:

$$S_{ABC} = S_{BCD} = 5S_{BCE} = 15 \Rightarrow S_{ABE} = S_{DEC} = 15 - 3 = 12$$

بنابراین مساحت دوزنقه برابر است با:

$$3 + 48 + (2 \times 12) = 75$$

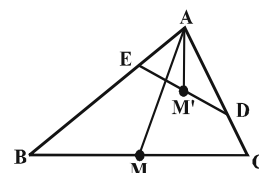
$$\Rightarrow \frac{S_{\Delta ADE}}{S_{ABCD}} = \frac{48}{75} = \frac{16}{25} = 0.64$$

(هنرسه ۱- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن، صفحه های ۳۵ تا ۴۷)

گزینه ۴»

(مسن ربی)

$$\begin{cases} \hat{A} = \hat{A} \\ \frac{AD}{AB} = \frac{AE}{AC} = \frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow \Delta ABC \sim \Delta AED$$

پس نسبت میانه های AM' و AM در دو مثلث متشابه AED و ABC برابر است با نسبت تشابه، یعنی داریم:

$$\frac{AM'}{AM} = \frac{AD}{AB} = \frac{1}{2}$$

(هنرسه ۱- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن، صفحه های ۳۵ تا ۴۷)

گزینه ۲»

(مسین خزایی)

$$\frac{3}{\sqrt{3}} = \frac{2}{\frac{3\sqrt{2}}{2}} = \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{2}} = \sqrt{3}$$

برای طول اضلاع این دو مثلث داریم:

یعنی طول اضلاع مثلث اول، $\sqrt{3}$ برابر طول اضلاع نظیر آن ها در مثلث دوم است.

بنابراین دو مثلث متشابه هستند و نسبت تشابه آن ها $k = \sqrt{3}$ است و در نتیجه داریم:

$$\frac{S_1}{S_2} = (\sqrt{3})^2 = 3$$

(هنرسه ۱- قضیه تالس، تشابه و کاربردهای آن، صفحه های ۳۵ تا ۴۷)

گزینه ۴»

(داریوش ناظمی)

گزینه (۱): متوازی الاضلاع است که لزوماً لوزی نیست.

گزینه (۲): لوزی است که لزوماً مربع نیست.

گزینه (۳): می تواند دوزنقه متساوی الساقین باشد، که قطرهای آن یکدیگر را نصف نمی کنند.

(هنرسه ۱- پندشعلی ها، صفحه های ۵۶ تا ۶۴)

گزینه ۱»

(امیرمسین ابومصوب)

تعداد قطرهای یک n ضلعی از رابطه $\frac{n(n-3)}{2}$ به دست می آید، بنابراین داریم:

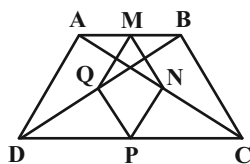
$$\frac{(n+3)n}{2} = 3 \times \frac{n(n-3)}{2} \Rightarrow n+3 = 3(n-3)$$

$$\Rightarrow n+3 = 3n-9 \Rightarrow 2n = 12 \Rightarrow n = 6$$

اندازه هر زاویه خارجی یک n ضلعی منتظم برابر $\frac{360}{n}$ است، پس داریم:

$$\text{اندازه هر زاویه خارجی شش ضلعی منتظم} = \frac{360}{6} = 60^\circ$$

(هنرسه ۱- پندشعلی ها، صفحه ۵۵)

$$\frac{AM}{MB} = \frac{AN}{NC} = 1 \xrightarrow{\text{عکس قضیه تالس}} MN \parallel BC$$

$$\xrightarrow{\text{تعمیم قضیه تالس}} \frac{MN}{BC} = \frac{AM}{AB} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow MN = \frac{1}{2} BC$$

به دلیل مشابه در مثلث‌های ADC ، BDC و ABD ، به ترتیب

$$NP = \frac{1}{2} AD, PQ = \frac{1}{2} BC, MQ = \frac{1}{2} AD$$

داریم:

$$\text{محیط } MNPQ = MN + NP + PQ + MQ$$

$$= \frac{1}{2} BC + \frac{1}{2} AD + \frac{1}{2} BC + \frac{1}{2} AD$$

$$= AD + BC = 2 \times 3 = 6$$

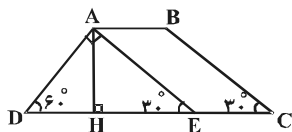
(هندسه ۱- پندرضلعی‌ها؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

(مهردار ملونری)

۸- گزینه «۲»

مطابق شکل، از رأس A خطی موازی ضلع BC رسم می‌کنیم تا قاعده CD را در نقطه E قطع کند، داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} \widehat{AED} = \widehat{C} = 30^\circ \xrightarrow{\widehat{D}=60^\circ} \widehat{DAE} = 90^\circ \\ ABCE \Rightarrow AB = CE = 5 \Rightarrow DE = CD - CE = 8 \end{array} \right.$$

می‌دانیم که در هر مثلث قائم‌الزاویه، طول ضلع روبه‌رو به زاویه 30° ، نصف

طول وتر و طول ضلع روبه‌رو به زاویه 60° ، $\frac{\sqrt{3}}{2}$ طول وتر است، پس:

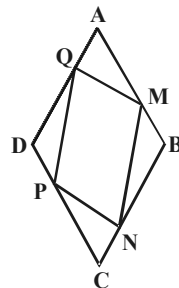
$$\triangle ADE : \widehat{D} = 60^\circ \Rightarrow AE = \frac{\sqrt{3}}{2} DE = 4\sqrt{3}$$

$$\triangle AHE : \widehat{E} = 30^\circ \Rightarrow AH = \frac{AE}{2} = \frac{4\sqrt{3}}{2} = 2\sqrt{3}$$

(هندسه ۱- پندرضلعی‌ها؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

(علی‌اکبر معفری)

۷۷- گزینه «۲»

دو مثلث AMQ و CPN بنا به حالت تساوی دو ضلع و زاویه بین هم‌نهیست هستند، در نتیجه $MQ = NP$ است.

هم‌چنین دو مثلث DPQ و BMN نیز بنا به حالت تساوی دو ضلع و زاویه بین هم‌نهیست هستند، در نتیجه $MN = PQ$ می‌باشد.

بنابراین چهارضلعی $MNPQ$ متوازی‌الاضلاع است و دو قطر آن یکدیگر را نصف می‌کنند.

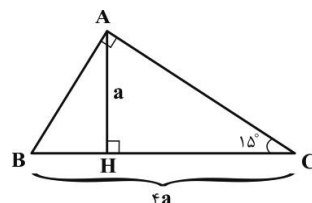
(هندسه ۱- پندرضلعی‌ها؛ صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

(رضا عباسی اصل)

۷۸- گزینه «۴»

می‌دانیم در مثلث قائم‌الزاویه با یک زاویه 15° ، ارتفاع وارد بر وتر، $\frac{1}{2}$ وتر است، پس

با فرض $AH = a$ خواهیم داشت: $BC = 4a$

حال بنا به روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه داریم:

$$AH \cdot BC = \underbrace{AB \cdot AC}_{12} \Rightarrow a \times 4a = 12 \Rightarrow a^2 = 3 \Rightarrow a = \sqrt{3}$$

$$\Rightarrow BC = 4\sqrt{3}$$

$$AB^2 + AC^2 = BC^2 \Rightarrow (AB + AC)^2 - 2 \underbrace{AB \cdot AC}_{12} = 48$$

$$\Rightarrow (AB + AC)^2 = 72 \Rightarrow AB + AC = 6\sqrt{2}$$

(هندسه ۱- پندرضلعی‌ها؛ صفحه ۶۴)

(بوار فاطمی)

۷۹- گزینه «۲»

در مثلث ABC ، نقاط M و N به ترتیب وسط اضلاع AB و AC هستند، یعنی داریم:

ریاضیات گسسته

۸۱- گزینه «۳»

(عمیرضا امیری)
اگر $a = 2$ و $b = 3$ باشد، آنگاه $ab = 6$ زوج است ولی $a + b = 5$ فرد می‌باشد. سایر موارد قضایای کلی هستند و همواره برقرارند.
(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲ و ۳)

۸۲- گزینه «۳»

(مهرزاد ملونری)
مثال نقض برای گزینه (۳): با فرض $p = 2$ و $q = 3$ ، عدد $p + q = 5$ نیز عددی اول است. درستی گزینه‌های دیگر را خودتان بررسی کنید.
(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۲ و ۳)

۸۳- گزینه «۳»

(علی ایمانی)
همه اعداد صحیح، صفر را می‌شمارند. $\forall a \in \mathbb{Z} \Rightarrow a | 0$
صفر، فقط خودش را می‌شمارد. $0 | a \Rightarrow a = 0$
 $0 | x^2 + 3x + 2 \Rightarrow x^2 + 3x + 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = -2 \end{cases}$
برای هر عدد صحیح y رابطه $0 = y^2 + 2y + 3$ برقرار است، پس بی‌شمار جواب صحیح برای y وجود دارد.
(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۸۴- گزینه «۴»

(امیرسین ابومصوب)
 $a = bq + r$
 $a + k = b(q + r) + 1 \Rightarrow k + (bq + r) = bq + r + 1 + k$
 $\Rightarrow b = \frac{k + r}{q} \quad r < b \Rightarrow r < \frac{k + r}{q} \Rightarrow k < k$
از طرفی داریم:
 $b = \frac{k + r}{q} \Rightarrow k = qb - r$
پس k عددی زوج است و در نتیجه هیچ مقداری برای k پیدا نمی‌شود.
(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۸۵- گزینه «۲»

(عنایت‌اله کشاورزی)
فرض کنید $d = (3n + a, 4n + 2)$ باشد. در این صورت داریم:
 $d | 4n + 3 \xrightarrow{-3} d | 12n + 9$
 $d | 4n + 2 \xrightarrow{-2} d | 12n + 8$
تفاضل $d | 4a - 9$
اگر به ازای تمامی مقادیر n ، $d = 1$ باشد، آنگاه لزوماً $4a - 9 = \pm 1$ است
 $\begin{cases} 4a - 9 = 1 \Rightarrow a = \frac{10}{4} \notin \mathbb{N} \\ 4a - 9 = -1 \Rightarrow a = 2 \in \mathbb{N} \end{cases}$
و داریم:
پس تنها یک مقدار طبیعی برای a وجود دارد.
(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۹ تا ۱۴)

۸۶- گزینه «۴»

(سروش موئینی)
 $x + 3 | 4x - 1$
 $x + 3 | 4(x + 3)$
تفاضل $x + 3 | 13$
 $\Rightarrow x + 3 = 13$ یا 1 یا -1 یا -13
با توجه به مقادیر به دست آمده، تنها مقدار طبیعی ممکن برای x ، عدد 10 است و $A = (10, 3)$ تنها نقطه با مختصات طبیعی روی این منحنی می‌باشد.
(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۸۷- گزینه «۲»

(یوار غامی)
عدد زوجی که بر 4 بخش پذیر نباشد، به صورت $4k + 2$ ($k \in \mathbb{Z}$) قابل نمایش است. داریم:

$$a^2 = (4k + 2)^2 = 16k^2 + 16k + 4 = 4(4k^2 + 4k + 1) = 4q \quad (q \in \mathbb{Z})$$

$$a^2 = (4q)^2 = 16q^2 = 4(4q^2) = 4q'$$

$$\Rightarrow a^2 + a^2 + 1 = 4q' + 4q + 1 = 4(q' + q) + 1 = 4k' + 1 \quad (k' \in \mathbb{Z})$$

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۸۸- گزینه «۴»

(علی ایمانی)
می‌دانیم $16 \equiv 1$ و $24 \equiv 9$ ، بنابراین داریم:

$$24a \equiv 16b \Rightarrow 9a \equiv b \quad (\text{الف})$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 9a \equiv b \xrightarrow{-5a} 9a \equiv b \xrightarrow{-9} 9 \equiv -1 \\ -a \equiv b \Rightarrow a \equiv -b \quad (\text{ب}) \\ 9a \equiv b \xrightarrow{-3a} 9a \equiv b \xrightarrow{-3} 9 \equiv 3 \quad (\text{پ}) \\ 9 \equiv 3 \Rightarrow b \equiv 0 \quad (\text{پ}) \end{cases}$$

$$24a \equiv 16b \xrightarrow{+8} 3a \equiv 2b \quad (\text{ت})$$

(۱۵, ۸) = ۱

هر چهار نتیجه درست است.

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۸ تا ۲۲)

۸۹- گزینه «۱»

(سرژ یقیا زاریان تبریزی)
 $1403 \equiv 3 \Rightarrow 1403 \cdot 1402 \equiv 3 \cdot 1402$
 $3^2 \equiv 2 \xrightarrow{-3} 3^6 \equiv 8 \equiv 1$
 $\xrightarrow{233} 3^{1398} \equiv 1 \xrightarrow{-1} 3^{1402} \equiv 8 \equiv 4$
(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۸ تا ۲۲)

۹۰- گزینه «۲»

(نیلوفر مهری)
نکته: در هر نهشتی به پیمانه m ، مجموعه اعداد صحیح به m دسته‌افراز می‌شود.
اعداد 413 و 166 و n به پیمانه m هم نهشت‌اند یعنی در تقسیم بر m دارای باقیمانده یکسان هستند.

$$413 \equiv 166 \Rightarrow m | 413 - 166 \Rightarrow m | 247 \Rightarrow m | 13 \times 19$$

با توجه به نکته فوق برای آن‌که مجموعه اعداد صحیح به کمترین تعداد دسته هم نهشتی‌افراز شود، m باید دارای کمترین مقدار طبیعی ممکن (و مخالف یک) باشد، در نتیجه $m = 13$ است و داریم:

$$413 \equiv 166 \equiv 10 \Rightarrow n \equiv 10 \Rightarrow n = 13k + 10$$

کوچک‌ترین عدد سه رقمی و زوج n برابر است با:

$$k = 8 \Rightarrow n = (13 \times 8) + 10 = 114$$

$$1 \times 1 \times 4 = 4 = \text{حاصل ضرب ارقام}$$

(ریاضیات گسسته - آشنایی با نظریه اعداد؛ صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

فیزیک ۲

گزینه ۲» ۹۱-

(معمود منصوری)
 هنگامی که کلید k باز است، جریانی در مدار برقرار نیست؛ یعنی $I = 0$ و در این حالت خواهیم داشت:
 $V = \mathcal{E} - Ir \xrightarrow{I=0} V = \mathcal{E} = 15V$
 هنگامی که کلید k بسته باشد، جریان $I = 2A$ در مدار برقرار خواهد بود که در این حالت:

$$V = \mathcal{E} - Ir \xrightarrow{V=12V, \mathcal{E}=15V, I=2A} 12 = 15 - 2r \Rightarrow 2r = 3$$

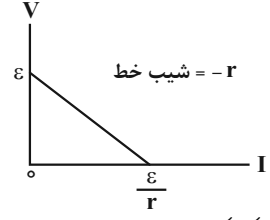
$$\Rightarrow r = 1.5 \Omega$$

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۶)

گزینه ۳» ۹۲-

(معمربوار سورپی)
 با توجه به رابطه ولتاژ دو سر باتری، یعنی $V = \mathcal{E} - rI$ ، در می‌یابیم در نمودار $V - I$ دو سر یک باتری، شیب خط برابر $(-r)$ و عرض از مبدأ برابر نیروی محرکه (\mathcal{E}) است. بنابراین، از روی نمودار $V - I$ در می‌یابیم:

$$\frac{\mathcal{E}}{r} = \frac{\mathcal{E}_B}{r_A} \xrightarrow{\mathcal{E}_A = 6V, r_B = 3r_A} \frac{\mathcal{E}}{r} = \frac{6}{3r_A} \Rightarrow \mathcal{E}_B = 18V$$

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۶)

گزینه ۱» ۹۳-

(معمود منصوری)
 برای محاسبه تغییر اختلاف پتانسیل دو سر باتری، ابتدا در هر حالت مقاومت معادل مدار را می‌یابیم، سپس با استفاده از رابطه $V = \frac{R_{eq} \mathcal{E}}{R_{eq} + r}$ ، اختلاف پتانسیل دو سر باتری را محاسبه می‌کنیم و در آخر، تغییر آن را به‌دست می‌آوریم:

$$\text{حالت اول: } R_{eq} = \frac{6 \times 3}{6 + 3} = 2 \Omega, V = \frac{R_{eq} \mathcal{E}}{R_{eq} + r} \xrightarrow{\mathcal{E}=12V, r=2\Omega}$$

$$V = \frac{2 \times 12}{2 + 2} \Rightarrow V = 6V$$

$$\text{حالت دوم: } R'_{eq} = \frac{6 \times 12}{6 + 12} = 4 \Omega, V' = \frac{R'_{eq} \mathcal{E}}{R'_{eq} + r}$$

$$\Rightarrow V' = \frac{4 \times 12}{4 + 2} \Rightarrow V' = 8V$$

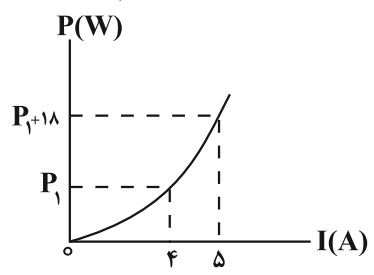
$$\Delta V = V' - V = 8 - 6 \Rightarrow \Delta V = 2V$$

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم؛ صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷)

گزینه ۴» ۹۴-

(زهره آقاممیری)

با توجه به رابطه توان مصرفی در مقاومت، داریم:

$$P = RI^2$$

$$\Rightarrow \Delta P = R(I_2^2 - I_1^2) \xrightarrow{I_2=5A, \Delta P=18W, I_1=4A} 18 = R(25 - 16)$$

$$\Rightarrow R = 2 \Omega \xrightarrow{V=RI, I=6A} V = 12V$$

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

گزینه ۲» ۹۵-

(بهنام رستمی)

مقاومت ولت‌سنج بسیار زیاد و مقاومت آمپرسنج ناچیز است. اگر جای آمپرسنج و ولت‌سنج عوض شود، چون ولت‌سنج به صورت متوالی در مدار قرار می‌گیرد، در نتیجه جریان در مدار آفت شدید پیدا می‌کند و به‌صفر می‌رسد و ولت‌سنج عدد نیروی محرکه باتری را نمایش می‌دهد که برابر با ۱۲ ولت است.

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۶)

گزینه ۲» ۹۶-

(غلامرضا مصبی)

- الف) موازی
- ب) موازی

پ) دو سر R_1 اتصال کوتاه است. بنابراین فقط مقاومت R_2 در مدار وجود دارد.
 ت) مقاومت‌ها متوالی‌اند.

بنابراین فقط موارد «الف» و «ب» به‌طور موازی بسته شده‌اند.

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم؛ صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷)

گزینه ۴» ۹۷-

(عبدالرضا امینی نسب)

اگر جریان مقاومت R_2 را I فرض کنیم، بنا به رابطه $R_1 I_1 = R_2 I_2$ ، چون جریان عبوری از مقاومت R_1 ، برابر $2I$ می‌شود. از طرف دیگر، چون جریان مقاومت R_3 برابر مجموع جریان‌های R_1 و R_2 است، جریان عبوری از مقاومت R_3 برابر با $3I$ می‌شود. بنابراین:

$$P_2 = 4 / 5 P_3 \xrightarrow{P=RI^2} R_2 (2I)^2 = 4 / 5 R_3 (3I)^2$$

$$\Rightarrow R_3 \times 9 = 4 / 5 \times 12 \Rightarrow R_3 = 6 \Omega$$

$$V_A + R_1 I_1 - R_2 I_2 = V_B \xrightarrow{R_1=1\Omega, I_1=9A} \xrightarrow{R_2=6\Omega, I_2=3A}$$

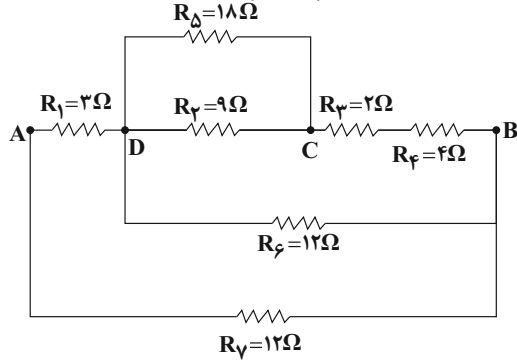
$$V_A + 1 \times 9 - 6 \times 3 = V_B \Rightarrow V_A - V_B = 9V$$

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم: صفحه‌های ۶۱ تا ۶۶)

(علی ایرانشاهی)

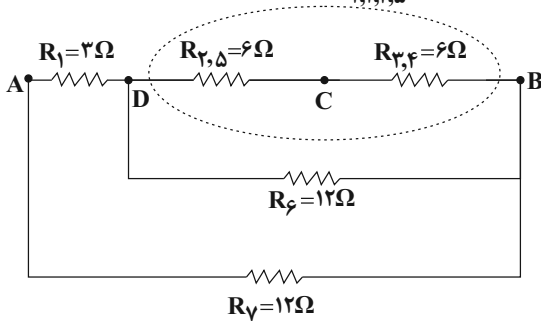
۱۰۰- گزینه «۱»

ابتدا مدار را به صورت زیر رسم می‌کنیم و سپس مقاومت معادل را می‌یابیم:

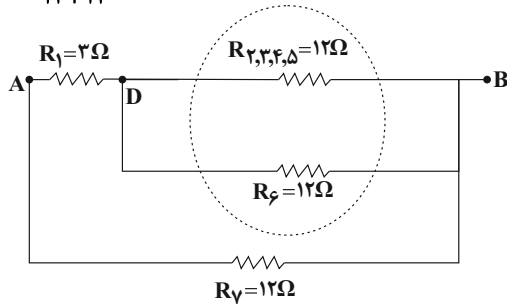

$$R_{\gamma, \delta} = \frac{9 \times 18}{9 + 18} = 6\Omega, R_{\psi, \phi} = 2 + 4 = 6\Omega$$

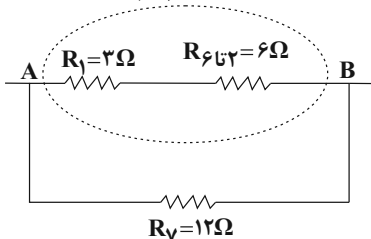
$$R_{\gamma, \psi, \phi, \delta} = 12\Omega$$

$$R_{\phi, \tau, \gamma} = \frac{12 \times 12}{12 + 12} = 6\Omega$$

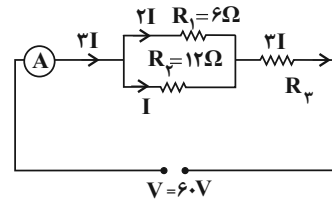

$$R_{\phi, \tau, \gamma} = 3 + 6 = 9\Omega$$

$$R_{eq} = \frac{12 \times 9}{12 + 9} = \frac{9 \times 12}{21} \Rightarrow R_{eq} = \frac{36}{7}\Omega$$

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷)

اکنون مقاومت معادل را محاسبه می‌کنیم:

$$R' = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2} = \frac{6 \times 12}{6 + 12} = 4\Omega$$

$$R_{eq} = R' + R_3 = 4\Omega + 6\Omega = 10\Omega$$

در نهایت عدد آمپرسنج (یعنی همان جریان اصلی مدار) برابر است با:

$$I_T = \frac{V_T}{R_{eq}} = \frac{6.0}{10} = 6A$$

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷)

(عبدالرضا امینی نسب)

۹۸- گزینه «۱»

با بستن کلید K، مقاومت R_1 به صورت موازی به مدار اضافه می‌شود؛

بنابراین مقاومت کل مدار کاهش می‌یابد. در نتیجه، طبق رابطه

$$I = \frac{\mathcal{E}}{R_{eq} + r}$$

نشان می‌دهد. همچنین بنا به رابطه $V = \mathcal{E} - rI$ ، چون \mathcal{E} ثابت است، با

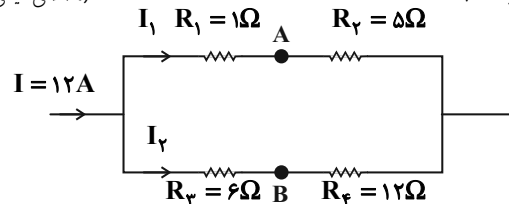
افزایش جریان مدار، مقدار rI افزایش می‌یابد. در نتیجه اختلاف پتانسیل دو

سر باتری که ولت‌سنج نشان می‌دهد، کاهش خواهد یافت.

(فیزیک ۲- جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم: صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷)

(مصطفی کیانی)

۹۹- گزینه «۱»

ابتدا جریان‌های I_1 و I_2 را به دست می‌آوریم. چون مقاومت معادل

شاخه‌های بالا و پایین با هم موازی‌اند، می‌توان نوشت:

$$V_{1,2} = V_{3,4} \Rightarrow R_{1,2} I_1 = R_{3,4} I_2$$

$$\frac{R_{1,2} = 1 + 5 = 6\Omega}{R_{3,4} = 6 + 12 = 18\Omega} \rightarrow 6I_1 = 18I_2 \Rightarrow I_1 = 3I_2$$

$$I_1 + I_2 = I = \frac{I=12A}{I_1=3I_2} \rightarrow 3I_2 + I_2 = 12 \Rightarrow 4I_2 = 12$$

$$\Rightarrow I_2 = 3A, I_1 = 3 \times 3 = 9A$$

اکنون از نقطه A و در خلاف جهت جریان I_1 به نقطه B می‌رویم و تغییر

پتانسیل هر جزء را می‌نویسیم:

فیزیک ۱

گزینه ۴

ابتدا جرم و تندی نهایی هواپیما را بعد از تغییر آن‌ها به دست می‌آوریم:

$$m_y = m_1 - \frac{50}{100} m_1 = \frac{50}{100} m_1 = \frac{1}{2} m_1 \Rightarrow m_y = \frac{1}{2} m_1$$

$$v_y = v_1 - \frac{20}{100} v_1 = \frac{80}{100} v_1 = \frac{4}{5} v_1 \Rightarrow v_y = \frac{4}{5} v_1$$

اکنون به کمک رابطه انرژی جنبشی نسبت $\frac{K_y}{K_1}$ را محاسبه می‌کنیم:

$$K = \frac{1}{2} m v^2 \Rightarrow \frac{K_y}{K_1} = \frac{m_y}{m_1} \times \left(\frac{v_y}{v_1}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{K_y}{K_1} = \frac{\frac{1}{2} m_1}{m_1} \times \left(\frac{\frac{4}{5} v_1}{v_1}\right)^2 = \frac{1}{2} \times \frac{16}{25} = \frac{8}{25} \Rightarrow K_y = \frac{8}{25} K_1$$

در نهایت داریم:

$$\Delta K = K_y - K_1 = \frac{8}{25} K_1 - K_1 \Rightarrow \Delta K = -\frac{17}{25} K_1$$

$$\text{درصد تغییرات انرژی جنبشی} = \frac{\Delta K}{K_1} \times 100 = -\frac{17}{25} \times 100 = -68\%$$

علامت منفی به معنای کاهش انرژی جنبشی می‌باشد.

(فیزیک ۱- کار، انرژی و توان؛ صفحه ۵۴)

گزینه ۲

ابتدا کار نیروی $\vec{F} = 60\vec{i}$ را در جابه‌جایی‌های قائم و افقی به دست می‌آوریم و سپس آن‌ها را با هم جمع می‌کنیم.

کار نیروی F روی مؤلفه افقی جابه‌جایی: $W_x = Fd \cos \theta$

$$\vec{F} = 60\vec{i} \Rightarrow F_x = 60\text{N} \quad W_x = 60 \times 4 \times \cos 0^\circ$$

$$d_x = 4\text{m}, \theta = 0^\circ$$

$$\Rightarrow W_x = 240\text{J}$$

کار نیروی F روی مؤلفه عمودی جابه‌جایی: $W_y = Fd \cos \theta$

$$\vec{F} = 60\vec{i} \Rightarrow F_y = 0\text{N} \quad W_y = 60 \times 5 \times \cos 90^\circ \Rightarrow W_y = 0$$

$$d_y = 5\text{m}, \theta = 90^\circ$$

بنابراین کار نیروی F برابر است با:

$$W_F = W_x + W_y \Rightarrow W_F = 240 + 0 = 240\text{J}$$

(فیزیک ۱- کار، انرژی و توان؛ صفحه‌های ۵۵ تا ۶۰)

گزینه ۲

ابتدا کار هر کدام از چهار نیرو را جداگانه حساب می‌کنیم:

$$W_{F_1} = F_1 d \cos 0^\circ = 20 \times 2 \times 1 = 40\text{J}$$

$$W_{F_2} = F_2 d \cos 60^\circ = 20 \times 2 \times \frac{1}{2} = 20\text{J}$$

$$W_{F_3} = F_3 d \cos 90^\circ = 0$$

$$W_{F_4} = F_4 d \cos (180^\circ - 37^\circ) = -F_4 d \cos 37^\circ = -20 \times 2 \times \frac{4}{5} = -32\text{J}$$

اکنون کار برابند نیروها را حساب می‌کنیم: $W_T = 40 + 20 + 0 - 32 = 28\text{J}$

$$\frac{W_T}{W_{F_2}} = \frac{28}{20} = \frac{14}{10} = \frac{7}{5}$$

(فیزیک ۱- کار، انرژی و توان؛ صفحه‌های ۵۵ تا ۶۰)

گزینه ۳

طبق قضیه کار و انرژی جنبشی، کار نیروی خالص وارد بر جسم برابر با تغییر انرژی جنبشی آن است. بنابراین داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_t = \frac{1}{2} m (v_2^2 - v_1^2) \quad \begin{matrix} W_t = 27\text{J}, m = 2\text{kg} \\ v_1 = 3 \frac{\text{m}}{\text{s}} \end{matrix}$$

$$27 = \frac{1}{2} \times 2 \times (v_2^2 - 9) \Rightarrow 36 = v_2^2 \Rightarrow v_2 = 6 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۱- کار، انرژی و توان؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

گزینه ۳

با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = \Delta K$$

$$W_t = W_{F_1} + W_{F_2}, M = 1/5\text{kg}, W_{F_2} = F_2 d \cos(0), F_2 = 20\text{N}$$

$$\Delta K = \frac{1}{2} m v_2^2 - \frac{1}{2} m v_1^2, v_2 = 6 \frac{\text{m}}{\text{s}}, v_1 = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}}, d = 20\text{m}$$

$$W_{F_2} + W_{F_1} = \frac{1}{2} m v_2^2 - \frac{1}{2} m v_1^2 \Rightarrow F_2 d + W_{F_1} = \frac{1}{2} m (v_2^2 - v_1^2)$$

$$\Rightarrow 20 \times 20 + W_{F_1} = \frac{1}{2} \times \frac{2}{5} (36 - 16) \Rightarrow W_{F_1} = 15 - 40 = -385\text{J}$$

(فیزیک ۱- کار، انرژی و توان؛ صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

گزینه ۲

چون مقاومت هوا وجود ندارد، انرژی مکانیکی گلوله پایسته می‌ماند و در تمام نقاط، مقدار آن ثابت است. بنابراین، کافی است، انرژی مکانیکی اولیه گلوله را بیابیم:

$$E_1 = U_1 + K_1 \xrightarrow{U_1 = 0} E_1 = \frac{1}{2} m v_1^2 \quad \begin{matrix} m = 200\text{g} = 0.2\text{kg} \\ v_1 = 20 \frac{\text{m}}{\text{s}} \end{matrix}$$

$$E_1 = \frac{1}{2} \times \frac{2}{10} \times 400 \Rightarrow E_1 = E_{\text{کل}} = 40\text{J}$$

(فیزیک ۱- کار، انرژی و توان؛ صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۱۰۷- گزینه «۱»

(مصطفی کیانی)

طبق قضیه کار-انرژی جنبشی، داریم:

$$W_f = K_f - K_i \Rightarrow W_{\text{وزن}} + W_{\text{مقاومت هوا}} = \frac{1}{2}mv_f^2 - \frac{1}{2}mv_i^2$$

$$\Rightarrow mgh + W_{\text{مقاومت هوا}} = \frac{1}{2}m(v_f^2 - v_i^2)$$

$$\Rightarrow m \times 10 \times 300 - 135000 = \frac{1}{2}m \times (40^2 - 10^2)$$

$$\Rightarrow 3000m - 135000 = 750m \Rightarrow 2250m = 135000$$

$$\Rightarrow m = 60 \text{ kg}$$

(فیزیک ۱-کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

۱۰۸- گزینه «۲»

(امیرمسین برادران)

با استفاده از بایستگی انرژی مکانیکی داریم:

$$\begin{cases} E_1 = U_1 + K_1 = mgh_1 + \frac{1}{2}mv_1^2 \\ E_2 = U_2 + K_2 = mgh_2 + K_2 \end{cases}$$

$$\underline{U_2 = 4K_2, E_1 = E_2}$$

$$(m \times 10 \times 10) + (\frac{1}{2} \times m \times 5^2) = (m \times 10 \times h_2) + (\frac{1}{2} \times m \times 10 \times h_2)$$

$$\Rightarrow 12/5 h_2 = 112/5 \Rightarrow h_2 = 9 \text{ m}$$

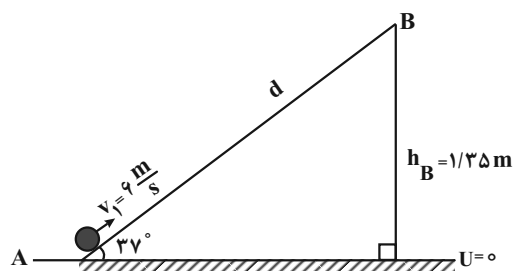
(فیزیک ۱-کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۱۰۹- گزینه «۲»

(زهره آقاممدری)

ابتدا فرض می‌کنیم که جسم تا نقطه B بالا می‌رود. در این حالت با توجه به

شکل داریم:

$$\sin 37^\circ = \frac{h_B}{d} \Rightarrow \frac{6}{10} = \frac{1/35}{d} \Rightarrow d = 2/25 \text{ m}$$

چون نیروی اصطکاک وجود دارد، انرژی مکانیکی پایسته نمی‌ماند، بنابراین داریم:

$$W_f = E_B - E_A \Rightarrow W_f = (U_B + K_B) - (U_A + K_A)$$

$$\Rightarrow f_k d \cos 18^\circ = mgh_B - \frac{1}{2}mv_A^2$$

$$\Rightarrow -f_k \times 2/25 = 2 \times 10 \times 1/35 - \frac{1}{2} \times 2 \times 36$$

$$-2/25 f_k = -9 \Rightarrow f_k = 4 \text{ N}$$

در نهایت داریم:

$$\frac{W = mg = 2 \times 10 = 20 \text{ N}}{f_k} = \frac{20}{4} = 5$$

(فیزیک ۱-کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۶۴ تا ۷۲)

۱۱۰- گزینه «۱»

(مهری آزنسب)

با داشتن مقدار توان خروجی (دقت کنید که توان داده شده، توان خروجی است و نیازی به استفاده از بازده نیست) و مدت زمان آن، می‌توان کار مفید را به دست آورد:

$$P_{\text{خروجی}} = \frac{W_{\text{مفید}}}{t} \Rightarrow W_{\text{مفید}} = P_{\text{خروجی}} \times t$$

$$\frac{t = 20 \text{ min} = 1200 \text{ s}}{P = 400 \text{ W}} \rightarrow W_{\text{مفید}} = 400 \times 1200 = 480000 \text{ J}$$

چون کار مفید بر روی مایع انجام شده، باعث افزایش انرژی جنبشی و انرژی پتانسیل آن شده است. بنابراین با استفاده از آن جرم مایع را پیدا می‌کنیم:

$$W_{\text{مفید}} = \Delta U + \Delta K \Rightarrow 480000 = mgh + \frac{1}{2}mv^2$$

$$\Rightarrow 480000 = m(10 \times 20 + \frac{1}{2} \times (20\sqrt{3})^2)$$

$$\Rightarrow 480000 = m(200 + 600) \Rightarrow m = \frac{480000}{800} = 600 \text{ kg}$$

در نهایت حجم مایع برابر است با:

$$V = \frac{m}{\rho} = \frac{600 \text{ kg}}{1 \text{ cm}^3/\text{cm}^3} = 600 \text{ cm}^3 \rightarrow V = \frac{150}{2250} = \frac{1}{15} \text{ m}^3$$

(فیزیک ۱-کار، انرژی و توان: صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶)

فیزیک ۳

گزینه ۳» ۱۱۱-

(امیر پوریوسف)

با توجه به نمودار در بازه زمانی $t_1 = 8s$ تا $t_2 = 20s$ که نمودار زیر محور x است، در واقع $x < 0$ است و بردار مکان در خلاف جهت محور x است.

$$s_{av} = \frac{l}{\Delta t} = \frac{6+6}{20-8} = \frac{12}{12} = 1 \frac{m}{s}$$

در بازه زمانی $t_1' = 4s$ تا $t_2' = 13s$ که شیب خط مماس بر نمودار منفی است، سرعت نیز منفی است و متحرک در خلاف جهت محور x در حال حرکت است، بنابراین بزرگی سرعت متوسط در این بازه زمانی برابر است با:

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{-6 - (+6)}{13 - 4} = \frac{-12}{9} \frac{m}{s} \Rightarrow |v_{av}| = \frac{4}{3} \frac{m}{s}$$

$$\frac{v_{av}}{s_{av}} = \frac{4}{3} = \frac{4}{3}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط، راست؛ صفحه‌های ۲ تا ۱۰)

گزینه ۴» ۱۱۲-

(ممدکاتم منشاری)

با توجه به این که حرکت دو متحرک یکنواخت با تندی یکسان است، معادله حرکت دو متحرک را می‌نویسیم و اختلاف فاصله دو متحرک را در مبدأ زمان حساب می‌کنیم.

$$\text{معادله حرکت: } \begin{cases} x_A = -4t + x_{0A} \Rightarrow x_A = 0 \Rightarrow t_A = \frac{x_{0A}}{4} \\ x_B = -4t + x_{0B} \Rightarrow x_B = 0 \Rightarrow -4t + x_{0B} = 0 \Rightarrow t_B = \frac{x_{0B}}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow t_B - t_A = 90s + \frac{x_{0B}}{4} - \frac{x_{0A}}{4} = 90 \Rightarrow x_{0B} - x_{0A} = 360m$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط، راست؛ صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

گزینه ۲» ۱۱۳-

(سید علی میرنوری)

رابطه سرعت - جابه‌جایی را یک‌بار برای مسیر AB و بار دیگر برای مسیر BC می‌نویسیم و به‌صورت زیر v را می‌یابیم:

$$\begin{cases} AB \Rightarrow v_B^2 - v_A^2 = 2a_{AB} \frac{v_B = v}{v_A = 6 \frac{m}{s}} \rightarrow v^2 - 36 = 2a_{AB} \\ BC \Rightarrow v_C^2 - v_B^2 = 2a_{BC} \frac{v_C = 0, v_B = v}{BC = \frac{5}{4} AB} \rightarrow 0 - v^2 = 2a_{BC} \times \frac{5}{4} AB \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{v^2 - 36}{-v^2} = \frac{2a_{AB}}{2a_{BC} \times \frac{5}{4} AB} \Rightarrow \frac{v^2 - 36}{-v^2} = \frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow 5v^2 - 5 \times 36 = -4v^2 \Rightarrow 9v^2 = 5 \times 36$$

$$\Rightarrow v^2 = 5 \times 4 \Rightarrow v = 2\sqrt{5} \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط، راست؛ صفحه‌های ۱۸ تا ۱۹)

گزینه ۱» ۱۱۴-

(امیرعلی شاتم‌فانی)

به بررسی عبارات می‌پردازیم:

گزینه «۱» نادرست: برای تغییر جهت بردار مکان بایستی ریشه ساده معادله مکان را محاسبه کنیم. اگر برای t دو عدد مثبت به دست آید، یعنی بردار مکان دو بار تغییر جهت می‌دهد و اگر یک عدد مثبت به دست آید، یعنی یک بار تغییر جهت می‌دهد و اگر هر دو جواب منفی باشند، بردار مکان تغییر جهت نمی‌دهد.

$$x = 0 \Rightarrow 2t^2 - 8t - 25 = 0 \Rightarrow t = \frac{8 \pm \sqrt{264}}{4} \begin{cases} \text{ق.ق.} \frac{4 + \sqrt{66}}{2} s \\ \text{غ.ق.} \frac{4 - \sqrt{66}}{2} s \end{cases}$$

چون یک جواب مثبت به دست آمده است، بردار مکان متحرک یک‌بار تغییر جهت می‌دهد.

گزینه «۲» درست: چون $a > 0$ و $v_0 < 0$ است، در ابتدا حرکت کندشونده و سپس از لحظه تغییر جهت ($t = 2s$) حرکت تندشونده است. بنابراین متحرک ابتدا کندشونده و سپس تندشونده حرکت کرده است.

گزینه «۳» درست: در لحظه تغییر جهت حرکت باید سرعت برابر صفر باشد و ریشه آن مضاعف نباشد. $v = 0 \xrightarrow{v=4t-8} t = 2s$

گزینه «۴» درست: ابتدا متحرک به مدت $2s$ در سوی مخالف محور x حرکت می‌کند، سپس در لحظه $t = 2s$ تغییر جهت می‌دهد و در سوی مثبت محور x ادامه مسیر می‌دهد. بنابراین برای لحظه‌های $t > 2s$ از جمله $t_1 = 2s$ تا $t_2 = 7s$ در سوی مثبت محور حرکت می‌کند.

(فیزیک ۳- حرکت بر خط، راست؛ صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

گزینه ۱» ۱۱۵-

(زهره آقاممیری)

با استفاده از تعریف سرعت متوسط داریم:

$$\Delta y = v_{av} \Delta t \Rightarrow \Delta y = 29 / 4 \times 2 = 58 / 2m \quad (1)$$

اگر محل رها شدن گلوله را مبدا مکان و جهت رو به پایین را مثبت فرض کنیم، داریم:

$$y = \frac{1}{2} g t^2 \Rightarrow \begin{cases} y_1 = \frac{1}{2} g t_1^2 \\ y_2 = \frac{1}{2} g t_2^2 \end{cases} \Rightarrow y_2 - y_1 = \frac{1}{2} g (t_2^2 - t_1^2)$$

$$\Rightarrow y_2 - y_1 = \frac{1}{2} g (t_2 - t_1)(t_2 + t_1)$$

$$\xrightarrow{t_2 - t_1 = 2s} 58 / 2 = \frac{1}{2} \times 9 / 8 \times 2 \times (t_2 + t_1)$$

$$\Rightarrow (t_2 + t_1) = 6 \quad (2)$$

از طرفی $(t_2 - t_1) = 2s$ است. با حل هم‌زمان این معادله‌ها داریم:

$$\begin{cases} t_1 = 2s \\ t_2 = 4s \end{cases}$$

$$v = g t \Rightarrow v_2 = 9 / 8 \times 4 = 39 / 2 m/s \quad \text{در نتیجه:}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط، راست؛ صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

گزینه ۴» ۱۱۶-

(ممدعلی راست‌پیمان)

جابه‌جایی در t ثانیه اول حرکت برابر است با: $y = \frac{1}{2} g t^2 \Rightarrow y_1 = \frac{1}{2} g t^2$
جابه‌جایی در t ثانیه چهارم حرکت، یعنی در بازه $3t$ تا $4t$ ثانیه برابر است با:

$$y_4 = \left[\frac{1}{2} g (4t)^2 \right] - \left[\frac{1}{2} g (3t)^2 \right] = v \left(\frac{1}{2} g t^2 \right)$$

$$y_4 - y_1 = v \left(\frac{1}{2} g t^2 \right) - \left(\frac{1}{2} g t^2 \right) = 6 \left(\frac{1}{2} g t^2 \right) = 3 g t^2 \quad \text{بنابراین:}$$

نکته: هنگام سقوط آزاد در شرایط خلأ، جابه‌جایی در t ثانیه‌های متوالی تصاعدی عددی است که اندازه قدر نسبت این تصاعد $d = (g t^2)$ است.

$$y_1, (y_1 + g t^2), (y_1 + 2g t^2), \dots$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط، راست؛ صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۱۱۷- گزینه «۳»

(مسام ناری)

معادله مکان- زمان دو گلوله را نوشته و از هم کم می کنیم تا معادله فاصله

$$y_1 = -\frac{1}{2}gt^2 \xrightarrow{g=1 \cdot \frac{m}{s^2}} y_1 = -\Delta t^2$$

بین دو گلوله به دست آید:

$$y_2 = -\frac{1}{2}g(t-1)^2 \xrightarrow{g=1 \cdot \frac{m}{s^2}} y_2 = -\Delta(t-1)^2 \Rightarrow$$

$$y_2 = -\Delta(t^2 - 2t + 1) = -\Delta t^2 + 10t - 5$$

$$\Delta y = y_2 - y_1 = 10t - 5$$

معادله به دست آمده بیانگر خطی راست با شیب ثابت $10 \frac{m}{s}$ است،

یعنی Δy (فاصله بین دو گلوله) در هر ثانیه $10m$ افزایش می یابد.

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه های ۲۱ تا ۲۴)

۱۱۸- گزینه «۳»

(مسعود قره فانی)

محل رها شدن سنگ را مبدأ مکان و جهت مثبت را به سمت پایین در نظر می گیریم. اگر کل زمان سقوط سنگ تا رسیدن به زمین برابر با t ثانیه

باشد، با استفاده از رابطه مستقل از شتاب در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$\Delta y_{(t-3)-t} = 3\Delta y_{-3}$$

$$\Rightarrow \frac{v_{t-3} + v_t}{2} \times 3 = 3 \times \frac{v_0 + v_3}{2} \times 3 \xrightarrow{v=gt+v_0}$$

$$\Rightarrow g(t-3) + gt = 3 \times 3g \Rightarrow t = 6s$$

بنابراین تندی سنگ در لحظه رسیدن به زمین برابر است با:

$$v = gt + v_0 = 10 \times 6 + 0 = 60 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه های ۲۱ تا ۲۴)

۱۱۹- گزینه «۲»

(مسعود قره فانی)

ابتدا با توجه به انرژی جنبشی گلوله، تندی آن را دو ثانیه قبل از برخورد به زمین محاسبه می کنیم:

$$K = \frac{1}{2}mv^2 \Rightarrow 32 = \frac{1}{2} \times 40 \times 10^{-3} \times v^2 \Rightarrow v = 40 \frac{m}{s}$$

اگر جهت مثبت را به سمت پایین و کل زمان سقوط گلوله تا رسیدن به زمین را t در نظر بگیریم، طبق صورت سؤال در لحظه $t_2 = (t-2)s$ سرعت

گلوله برابر با $v_2 = 40 \frac{m}{s}$ است. از طرفی سه ثانیه آخر حرکت بازه زمانی

بین لحظه های $t_1 = (t-3)s$ تا $t_3 = (t)s$ است. سرعت گلوله را در لحظه های t_1 و t_3 می یابیم، داریم:

$$\xrightarrow{t_1=(t-3)s} v_1 = g(t-3) = g(t-2-1) = g(t-2) - g$$

$$\Rightarrow v_1 = 40 - 10 \Rightarrow v_1 = 30 \frac{m}{s}$$

$$\xrightarrow{t_3=(t)s} v_3 = g(t) = g(t-2+2) = g(t-2) + 2g$$

$$\Rightarrow v_3 = 40 + 20 \Rightarrow v_3 = 60 \frac{m}{s}$$

حال با استفاده از تعریف سرعت متوسط در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$v_{av} = \frac{\Delta y}{\Delta t} = \frac{v_1 + v_3}{2} \Rightarrow \frac{\Delta y}{3} = \frac{30 + 60}{2} \Rightarrow \Delta y = 135m$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه های ۲۱ تا ۲۴)

۱۲۰- گزینه «۱»

(غلامرضا مصی)

برای این که دو گلوله به هم برخورد کنند، باید مدت زمان حرکت گلوله ها از مکان اولیه حرکت شان تا رسیدن به پای ساختمان با هم برابر باشند. با توجه به این که گلوله A روی سطح افقی بدون اصطکاک پرتاب شده است، در تمام مسیر سرعت آن ثابت می ماند، بنابراین داریم:

$$\text{گلوله B: } \Delta y_B = -\frac{1}{2}gt_B^2 \xrightarrow{g=1 \cdot \frac{m}{s^2}} \Delta y_B = -18m$$

$$-18 = -\frac{1}{2} \times 10 \times t_B^2 \Rightarrow t_B = \sqrt{3.6} s$$

$$\Rightarrow \Delta x_A = v_A \Delta t \xrightarrow{v_A = \sqrt{10} \cdot \frac{m}{s}, \Delta t = \sqrt{3.6} s} \Delta x_A = \sqrt{10} \times \sqrt{3.6} = 6m$$

$$\Rightarrow \Delta x_A = \sqrt{36} = 6m$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه های ۱۳ تا ۱۵ و ۲۱ تا ۲۴)

فیزیک ۳- آشنا

۱۲۱- گزینه «۱»

(کتاب اول)

با توجه به این نکته که شیب خط مماس بر نمودار مکان- زمان در هر لحظه، سرعت در آن لحظه را نشان می دهد، از شروع حرکت تا لحظه t_1 ، سرعت متحرک کاهش می یابد. از طرفی می دانیم که در مکان های مثبت، بردار مکان در جهت مثبت و در مکان های منفی، بردار مکان در جهت منفی می باشد. با توجه به نمودار، یکبار مکان متحرک از منفی به مثبت تغییر می کند و بنابراین جهت بردار مکان یک بار عوض می شود.

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه های ۲ تا ۱۰)

۱۲۲- گزینه «۲»

(کتاب اول)

جهت حرکت متحرک دوم را مثبت و جهت حرکت متحرک اول را منفی در نظر می گیریم. داریم:

$$|x_2 - x_1| = |v_2 t + x_0 - (v_1 t + x_0)| = |(v_2 - v_1)t|$$

$$\frac{|x_2 - x_1| = 1000m, v_2 = 25m/s, v_1 = -15m/s}{v_1 = -15m/s} \Rightarrow 1000 = |(25 - (-15))t| \Rightarrow t = 25s$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه های ۱۲ تا ۱۵)

۱۲۳- گزینه «۴»

(کتاب اول)

ابتدا با توجه به نمودار سرعت- زمان، شتاب حرکت جسم را پیدا می کنیم:

$$a = \frac{v_2 - v_1}{\Delta t} = \frac{11 - 1}{1/5} = 20 \frac{m}{s^2}$$

اکنون با توجه به اینکه عرض از مبدأ نمودار سرعت- زمان برابر سرعت اولیه متحرک است، معادله مکان- زمان متحرک را به دست می آوریم:

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0 \xrightarrow{v_0 = 11m/s, x_0 = -5m, a = 20m/s^2} x = t^2 + 11t - 5$$

(فیزیک ۳- حرکت بر خط راست: صفحه های ۱۵ تا ۲۱)

۱۲۴- گزینه «۲»

(کتاب اول)

با توجه به اینکه مساحت زیر نمودار $a-t$ برابر Δv می باشد، نمودار سرعت- زمان را رسم می کنیم و با توجه به اینکه مساحت زیر نمودار $v-t$ ، اندازه جابه جایی را مشخص می کند، مسئله را حل می کنیم.

۱۲۷- گزینه «۴» (کتاب اول)

مسافت پیموده شده در نیم ثانیه سوم برابر تفاضل مسافت پیموده شده توسط گلوله در ثانیه اول از مسافت پیموده شده در ۱/۵ ثانیه اول است:

$$\Delta y_{1s-1/5s} = \Delta y_{1/5s} - \Delta y_{1s} \xrightarrow{\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2}$$

$$\Delta y_{1s-1/5s} = -\frac{1}{2} \times 10 \times 1/5^2 - (-\frac{1}{2} \times 10 \times 1^2) = -6/25m$$

$$l_{1s-1/5s} = |\Delta y_{1s-1/5s}| = 6/25m$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۱۲۸- گزینه «۳» (کتاب اول)

ابتدا زمان سپری شده از لحظه رها شدن را در ابتدا و در انتهای ۱۰۵ متر آخر حرکت، به دست می‌آوریم:

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + y_0 \xrightarrow{y_1=105m, y_2=125m, g=10m/s^2}$$

$$105 = \frac{1}{2} \times (-10) t_1^2 + 125 \Rightarrow t_1^2 = 4 \Rightarrow t_1 = 2s$$

$$\xrightarrow{y_2=0} 0 = -5t_2^2 + 125 \Rightarrow t_2^2 = 25 \Rightarrow t_2 = 5s$$

اکنون بزرگی سرعت متوسط در بازه زمانی خواسته شده را محاسبه می‌کنیم:

$$|v_{av}| = \left| \frac{v_1 + v_2}{2} \right| \xrightarrow{v = -gt}$$

$$|v_{av}| = \left| -g \left(\frac{t_1 + t_2}{2} \right) \right| = 10 \times \left(\frac{2+5}{2} \right) = 35m/s$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۱۲۹- گزینه «۳» (کتاب اول)

ابتدا مدت زمان سقوط گلوله A را پیدا می‌کنیم:

$$h = \frac{1}{2}gt^2 \xrightarrow{h=80m} 80 = \frac{1}{2} \times 10 \times t^2 \Rightarrow t = 4s$$

اکنون با داشتن مدت زمان سقوط گلوله A، مدت زمان سقوط گلوله B و نسبت تندی آن‌ها را در زمان برخورد گلوله A به زمین به دست می‌آوریم. چون متحرک B ۵/۰ ثانیه دیرتر شروع به حرکت می‌کند می‌توان گفت:

$$t_B = t_A - 0/5 = 4 - 0/5 = 3/5s$$

$$v = -gt \Rightarrow \left| \frac{v_A}{v_B} \right| = \frac{t_A}{t_B} = \frac{4}{3/5} = \frac{20}{3}$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۱۳۰- گزینه «۲» (کتاب اول)

اگر زمان سقوط گلوله دوم از لحظه رها شدن را t در نظر بگیریم، مدت زمان سقوط گلوله اول برابر t+۳s خواهد بود. بنابراین داریم:

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + y_0 \xrightarrow{y_2=y_1} y_2 - y_1 = -\frac{1}{2}gt_2^2 - (-\frac{1}{2}gt_1^2)$$

$$\xrightarrow{y_2-y_1=165m} 165 = -\frac{1}{2} \times 10 \times t^2 + \frac{1}{2} \times 10 \times (t+3)^2$$

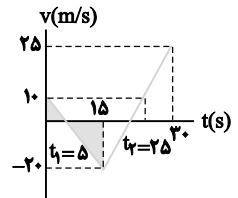
$$\Rightarrow 165 = -5t^2 + 5t^2 + 30t + 45 \Rightarrow 120 = 30t \Rightarrow t = 4s$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

در بازه $0 < t < 15s$ ، مساحت زیر نمودار a-t برابر $30 -$ می‌باشد. پس سرعت از $10m/s$ به $20m/s -$ می‌رسد. در بازه $15s < t < 30s$ ، مساحت زیر نمودار a-t برابر ۴۵ است و سرعت از $20m/s -$ به $25m/s$ می‌رسد.

برای محاسبه جابه‌جایی که مساحت زیر نمودار v-t است نیاز داریم زمان t_1 را به کمک تشابه مثلث‌ها به دست آوریم:

$$\frac{10}{t_1} = \frac{20}{15-t_1} \Rightarrow t_1 = 5s$$

با توجه به اینکه شتاب در ۵ ثانیه آخر حرکت $3m/s$ است، تغییرات سرعت در آن $15m/s$ می‌باشد و سرعت از $v = 10m/s$ به $v = 25m/s$ رسیده است. پس جابه‌جایی در ۵ ثانیه آخر برابر است با:

$$d_2 = \frac{10+25}{2} \times 5 = \frac{175}{2}m$$

و اندازه جابه‌جایی در ۵ ثانیه اول برابر است با:

$$d_1 = \frac{5 \times 10}{2} = 25m$$

$$\frac{d_2}{d_1} = \frac{175}{25} = 7$$

و نسبت آن‌ها برابر است با:

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست: صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

۱۲۵- گزینه «۲» (کتاب اول)

مسافت پیموده شده در ثانیه پنجم برابر تفاضل مسافت پیموده شده توسط گلوله در پنج ثانیه اول از مسافت پیموده شده در چهار ثانیه اول است:

$$\Delta y_{4s-5s} = \Delta y_{5s} - \Delta y_{4s} \xrightarrow{\Delta y = -\frac{1}{2}gt^2}$$

$$\Delta y_{4s-5s} = -\frac{1}{2} \times 10 \times 5^2 - (-\frac{1}{2} \times 10 \times 4^2) = -45m$$

$$l_{4s-5s} = |\Delta y_{4s-5s}| = 45m$$

مسافت پیموده شده در سه ثانیه اول برابر است با:

$$l_{3s} = |\Delta y_{3s}| = \left| -\frac{1}{2} \times 10 \times 3^2 \right| = 45m$$

در نتیجه خواهیم داشت:

$$\frac{l_{4s-5s}}{l_{3s}} = \frac{45}{45} = 1$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۱۲۶- گزینه «۴» (کتاب اول)

ابتدا با توجه به داده‌های روی نمودار t' را به دست می‌آوریم:

$$v = -gt \xrightarrow{v=-15m/s} -15 = -10t' \Rightarrow t' = 1/5s$$

اکنون با توجه به مسافت پیموده شده بین دو لحظه t و t' داریم:

$$l_{t'-t} = \frac{1}{2}gt'^2 - \frac{1}{2}gt^2 \xrightarrow{l_{t'-t}=90m}$$

$$90 = \frac{1}{2} \times 10 \times t^2 - \frac{1}{2} \times 10 \times 1/5^2 \Rightarrow t = 4/5s$$

(فیزیک ۳- حرکت بر فط، راست: صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

شیمی ۲

۱۳۱- گزینه «۲»

(امیر فاطمیان)

عبارت‌های (ب) و (ت) درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

الف) نان و سیب‌زمینی هر دو به تقریب از نشاسته تشکیل شده و سرعت هم‌دما شدن آن‌ها با محیط به میزان آب موجود در آن‌ها بستگی دارد. از آنجایی که مقدار آب در نان کمتر از سیب‌زمینی است بنابراین تکه‌نان زودتر با محیط هم‌دما می‌شود.

ب) شیر و فراورده‌های آن منبع مهمی برای تأمین پروتئین و یون کلسیم است.

پ) مطابق جدول صفحه ۵۳ کتاب درسی، درست است.

ت) گرما هم‌ارز با آن مقدار انرژی گرمایی است که به دلیل تفاوت در دما جاری می‌شود.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۵۱ تا ۶۰)

۱۳۲- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی سراب)

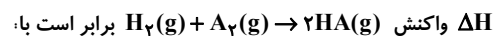
با استفاده از آنتالپی واکنش (۱) و آنتالپی پیوندهای داده شده، آنتالپی پیوند $H-H$ را محاسبه می‌کنیم:

$$+488 = [4\Delta H(O-H)] - [2\Delta H(H-H) + \Delta H(O=O)]$$

$$+488 = [4(460)] - [2(x) + 490]$$

$$2x = 1840 - 490 - 488 \Rightarrow x = 431 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1} : \Delta H(H-H)$$

مطابق واکنش (۲) آنتالپی پیوند $A-A$ برابر با $+150 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$ است. بنابراین

$$\Delta H = (431 + 150) - (2 \times 300) = -19 \text{ kJ}$$

اما در این سوال حالت A_2 به صورت جامد است. بنابراین به اندازه 62 kJ از

گرما نیاز است تا A_2 تصعید گردد و ΔH واکنش برابر است با:

$$\Delta H = -19 + 62 = +43 \text{ kJ}$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۶۵ تا ۶۹ و ۷۳ تا ۷۷)

۱۳۳- گزینه «۱»

(رضا سلیمانی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در $O=O$ چون امکان تشکیل یک ترکیب چند اتمی وجود ندارد، و صرفاً یک پیوند $O=O$ در ساختار آن وجود دارد. استفاده از لفظ آنتالپی پیوند مناسب‌تر است.

گزینه «۳»: با توجه به مقایسه جدول آنتالپی پیوند در کتاب درسی و کمتر بودن میزان قطبیت پیوند $(H-H)$ ، مقدار آنتالپی پیوند $(H-H)$ از آنتالپی پیوند $(H-O)$ و $(H-F)$ در شرایط یکسان، کمتر است.

گزینه «۴»: هیچ رابطه مشخص ریاضی بین آنتالپی یک پیوند در حالت‌های یگانه و چندگانه آن وجود ندارد.

(شیمی ۲- در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۱۳۴- گزینه «۴»

(میلاد شیخ‌الاسلامی)

گرمای از دست رفته توسط آب $60^\circ C$ صرف ذوب شدن یخ صفر درجه و تبدیل آن به آب صفر درجه خواهد شد پس گرمای از دست رفته توسط آن را به دست می‌آوریم:

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow Q = 200 \times 4 \times (0 - 60)$$

$$= -48000 \text{ J} \text{ (علامت منفی نشان‌دهنده آزاد شدن انرژی است.)}$$

همین مقدار گرما توسط یخ صفر درجه جذب شده و به آب صفر درجه تبدیل می‌شود. طبق گفته سوال هر مول یخ برای ذوب شدن به 12000 ژول گرما نیاز دارد پس 48000 ژول گرما می‌تواند 4 مول یخ را به آب صفر درجه تبدیل کند. با توجه به جرم مولی آب، جرم یخ ذوب شده برابر است با:

$$4 \text{ mol} \times 18 \frac{\text{g}}{\text{mol}} = 72 \text{ g}$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۱۳۵- گزینه «۱»

(سهراب صادقی زاده)

ابتدا گرمای ویژه A و B را به دست می‌آوریم:

در ماده A برای افزایش دمای هر گرم از آن به اندازه $5^\circ C$ ، به 5 ژول گرما نیاز است، پس برای افزایش دمای هر گرم از آن به اندازه $1^\circ C$ ، به 1 ژول گرما نیاز است پس گرمای ویژه A برابر $1 \text{ J} \cdot \text{g}^{-1} \cdot \text{C}^{-1}$ است. به همین ترتیب گرمای ویژه B برابر $5 \text{ J} \cdot \text{g}^{-1} \cdot \text{C}^{-1}$ است:

$$Q_{\text{کل}} = Q_A + Q_B = (mc\Delta\theta)_A + (mc\Delta\theta)_B = (5 \times 1 \times 12)$$

$$+ (8 \times 5 / 5 \times 12) = 108 \text{ J} \times \frac{1 \text{ cal}}{4 \text{ J}} = 27 \text{ cal}$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۱۳۶- گزینه «۲»

(امیر رضوانی)

عبارت‌های «ب»، «پ» و «ت» درست می‌باشند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) در گشیز، گروه عاملی هیدروکسیل ($-OH$) وجود دارد. در حالی که این ترکیب گروه عاملی هیدروکسیل ندارد.

ث) فرمول ترکیب به صورت $C_{18}H_{23}NO_4$ می‌باشد که برای محاسبه تعداد پیوندها از رابطه زیر کمک می‌گیریم.

$$\text{ظرفیت} \times \text{تعداد اتم} = \sum \text{تعداد پیوند}$$

$$= \frac{(18 \times 4) + (23 \times 1) + (1 \times 2) + (4 \times 2)}{2} = 53$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم؛ صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲)

۱۳۷ - گزینه «۲»

(امیرحسن حسینی)

موارد اول و سوم نادرست‌اند.

بررسی موارد نادرست:

مورد اول: این واکنش در دمای ثابت 25°C انجام می‌شود و گرما آزاد می‌کند یعنی گرما ده است.
مورد سوم: مجموع انرژی جنبشی دو مول گاز هیدروژن کلرید، بیشتر از یک مول از هر واکنش دهنده است.

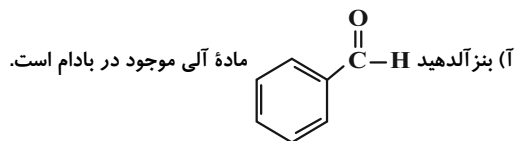
(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۵۶ تا ۶۳)

۱۳۸ - گزینه «۳»

(فرزاد حسینی)

فقط مورد «ت» درست است.

بررسی عبارت‌ها:

ب) ساده‌ترین کتون CH3-C(=O)-CH3، پروپانون (استون) با جرم مولی $58\text{g}\cdot\text{mol}^{-1} = (16) + (6) + (3 \times 12)$ است.

ب) آنتالپی پیوند: $\text{C} \equiv \text{O} > \text{C} = \text{O}$

ت) کتون مورد نظر CCCC(=O)C که دارای دو خط و ۵ کربن دیگر داریم که ۴ خط را تشکیل می‌دهند و فرمول مولکولی این کتون $\text{C}_6\text{H}_{10}\text{O}$ می‌باشد و فرمول مولکولی اولین عضو کتون‌ها $\text{C}_2\text{H}_4\text{O}$ است پس داریم:

$$\text{جرم مولی گروه } \text{C}_2\text{H}_4 = \text{جرم مولی } \text{C}_6\text{H}_{10}\text{O} - \text{جرم مولی } \text{C}_4\text{H}_6\text{O}$$

$$= 12(2) + 4(1) = 28\text{g}\cdot\text{mol}^{-1}$$

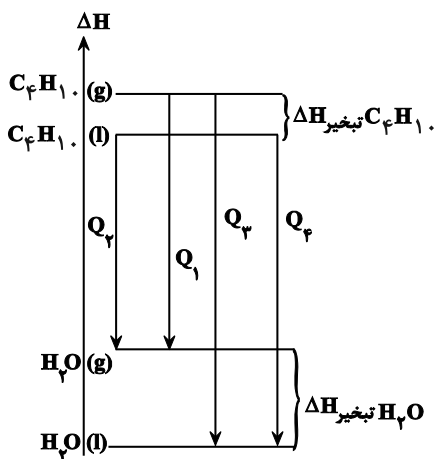
(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۶۸ تا ۷۲)

۱۳۹ - گزینه «۲»

(امیر رضوانی)

با توجه به اینکه آنتالپی تبخیر آب از بوتان بیشتر است پس اختلاف انرژی حالت گاز و مایع در آب، بیشتر از اختلاف انرژی این دو حالت فیزیکی در بوتان است. از طرفی حالت مایع یک ماده، پایدارتر از حالت گاز آن ماده است. (واکنش‌ها همگی سوختن است. پس گرما ده هستند، یعنی سطح انرژی مواد واکنش دهنده از فرآورده‌ها، بالاتر است.)

با توجه به نمودار زیر:

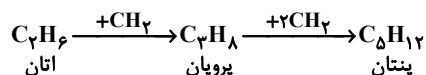
$$Q_3 > Q_2 > Q_1$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۶۰ تا ۶۴)

۱۴۰ - گزینه «۱»

(امیر ماتیان)

با توجه به فرمول ساختاری اتان، پروپان و پنتان می‌توان دریافت که تفاوت ساختاری این سه آلکان در یک یا چند گروه $(-\text{CH}_2-)$ می‌باشد پس اگر آنتالپی سوختن اتان را از آنتالپی سوختن پروپان کم کنیم. آنتالپی سوختن گروه $(-\text{CH}_2-)$ به دست می‌آید:

$$\Delta H_{\text{سوختن پروپان}} - \Delta H_{\text{سوختن اتان}} = -1560 - (-2200) = -640\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$$

$$\Delta H_{\text{سوختن پنتان}} = \Delta H_{\text{سوختن پروپان}} + 2\Delta H_{(-\text{CH}_2-)}$$

$$= -2200 + 2(-640) = -3480\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$$

$$|Q| = 9\text{g} \times \frac{-3480\text{kJ}}{72\text{g پنتان}} = 435\text{kJ}$$

$$= 435\text{kJ}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{جرم آب} = m \\ c_{\text{آب}} = 4/2 \frac{\text{J}}{\text{g}\cdot^{\circ}\text{C}} \\ \Delta\theta = 7^{\circ}\text{C} \end{array} \right\} Q = mc\Delta\theta \Rightarrow 435 = m \times 4/2 \times 7$$

$$\Rightarrow m \approx 14/8\text{ kg}$$

(شیمی ۲- در پی غذای سالم: صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰ و ۷۲ تا ۷۴)

شیمی ۱

۱۴۱- گزینه «۱»

(روزبه رضوانی)

$$T = \theta + 273 \rightarrow 14 + 273 = 287K$$

با توجه به اینکه به ازای هر کیلومتر افزایش ارتفاع، ۶ درجه کاهش دما داریم:

از آنجایی که تغییرات دمای سلسیوس و کلونین با هم برابر است، داریم:

$$560.0m \times \frac{-6^\circ C}{1000m} = -33/6^\circ C = \Delta\theta \Rightarrow \Delta T = -33/6K$$

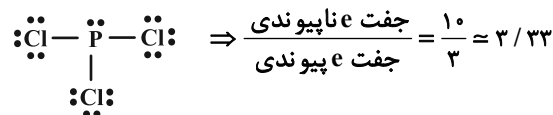
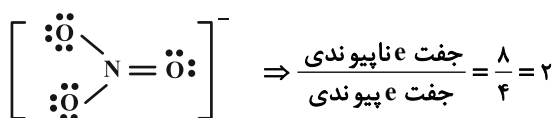
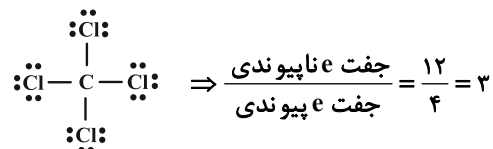
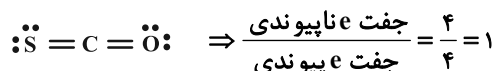
$$\text{درصد تغییرات} = \frac{33/6}{287} \times 100 \approx 11/66\%$$

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی؛ صفحه ۴۸)

۱۴۲- گزینه «۲»

(مسین ناصری ثانی)

بررسی ساختار لوویس گونه‌های داده شده:

پس گزینه «۲» یعنی CCl_4 (کربن تتراکلرید) صحیح می‌باشد.

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۱۴۳- گزینه «۱»

(بهنام خازنپایی)

تنها عبارتهای «الف» و «ب» نادرست‌اند.

الف: انرژی گرمایی میان مولکول‌ها، سبب می‌شود تا پیوسته آن‌ها در حال جنبش باشند و در سرتاسر هواکره توزیع شوند.

ب: با افزایش ارتفاع و کاهش غلظت هواکره، در لایه‌های بالایی هواکره، پرتوهای پرتانرژی فرابنفش خورشید، مولکول‌های گازی را به اتم‌ها و اتم‌ها را به یون‌های با بار مثبت تبدیل می‌کند.

ت: فراوان‌ترین ترکیب سازنده هوای پاک و خشک، (CO_2) گاز کربن دی‌اکسید است که در رتبه چهارم قرار دارد. CO_2 ترکیب است نه عنصر.

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۴۶ تا ۴۹)

۱۴۴- گزینه «۳»

(ماهان زواری)

نام‌گذاری‌ها و فرمول‌های شیمیایی آلومینیم فلئوئورید، کلسیم سولفید و مس (II) برمید بایکدیگر مطابقت دارند.

بررسی موارد نادرست:

مورد اول: آهن دارای یون‌هایی با بارهای متفاوت بوده پس در نام‌گذاری آن

باید از اعداد رومی استفاده شود. آهن (II) سولفید: FeS

مورد چهارم: منیزیم تنها یونی با بار $+2$ داشته پس نباید در نام‌گذاری‌های آن

از اعداد رومی استفاده شود. منیزیم اکسید: MgO

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

۱۴۵- گزینه «۲»

(مسین شکوه)

بررسی همه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ساختار لوویس NO به صورت $\text{:}\dot{\text{N}}=\ddot{\text{O}}\text{:}$ می‌باشد و تعداد N و O آن با هم برابر می‌باشد.

گزینه «۲»: طبق جدول صفحه ۶۶ کتاب درسی دهم، به‌ازای مصرف میزان برق یکسان، مقدار کربن دی‌اکسید تولیدشده از منبع باد، کم‌تر از کربن دی‌اکسید تولید شده توسط انرژی خورشید است.

گزینه «۳»: طبق نمودارهای صفحه ۶۷ کتاب درسی دهم، نمودار تغییرات میانگین جهانی سطح آب‌های آزاد صعودی است اما نمودار مساحت برف در نیمکره شمالی تقریباً نزولی می‌باشد و میانگین جهانی سطح آب‌های آزاد رابطه مستقیم با میزان CO_2 دارد.

$$m + n = 50 \text{ (*)}$$

حدود ۷ درصد حجمی گاز طبیعی را گاز هلیوم تولید شده طی واکنش‌های هسته‌ای در ژرفای زمین تشکیل می‌دهد:

$$n \text{ kWh} = 4 / 0.22 m^3 \text{ He} \times \frac{1000 \text{ L}}{1 \text{ m}^3} \times \frac{100 \text{ L gas}}{7 \text{ L He}} \times \frac{0.75 \text{ g gas}}{1 \text{ L gas}}$$

$$\times \frac{2 / 5 \text{ g CO}_2}{1 \text{ g gas}} \times \frac{1 \text{ kg CO}_2}{1000 \text{ g CO}_2} \times \frac{1 \text{ kWh}}{0.26 \text{ kg CO}_2} \Rightarrow n = 30 \text{ kWh}$$

با توجه به آن، مقدار m هم برابر ۲۰ kWh خواهد بود در نتیجه داریم:

$$\text{CO}_2 = 12(30 \times 0.26 + 20 \times 0.26) = 3456 \text{ kg CO}_2$$

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۶۴ و ۶۶)

(عسین ناصری ثانی)

۱۴۹- گزینه «۱»

نام ترکیب	آهن (III) کلرید	لیتیم نیتريد	آلومینیم نیتريت	منگنز (II) سولفید	کروم (II) نیتريد	کلسیم اکسید
فرمول شیمیایی	FeCl ₃	Li ₃ N	Al(NO ₃) ₃	MnS	Cr ₃ N ₃	CaO
نسبت شمار آنیون به کاتیون	3/1	1/3	3/1	1/1	2/3	1/1

نتیجه: در آهن (III) کلرید و آلومینیم نیتريت، نسبت شمار آنیون به شمار کاتیون برابر ۳ است.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

(ماهان زواری)

۱۵۰- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌ها:

(۱) طبق نکته صفحه ۵۰ کتاب درسی درست می‌باشد.

(۲) سومین گازی که از هوای مایع در فرایند تقطیر خارج می‌شود، اکسیژن می‌باشد که واکنش سریع آن با منیزیم (همان سوختن منیزیم) نوری سفید تولید می‌کند.

(۳) حدود ۷ درصد حجمی از مخلوط گاز طبیعی را هلیوم تشکیل می‌دهد.

(۴) نخستین گازی که در فرایند تقطیر از هوای مایع خارج می‌شود، گاز نیتروژن است که از آن برای نگهداری نمونه‌های بیولوژیک در پزشکی استفاده می‌شود.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۴۸، ۵۰، ۵۱ و ۵۶)

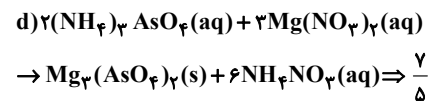
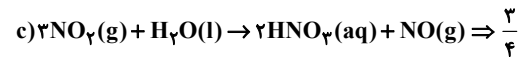
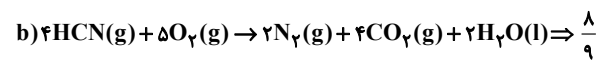
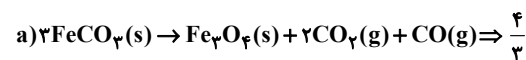
گزینه «۴»: پرتوهایی که توسط اثر گلخانه‌ای به سطح زمین باز می‌گردند، دارای انرژی کم‌تر و طول موج بیش‌تری نسبت به پرتوهای تابیده شده توسط خورشید هستند.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۶۴ تا ۶۹)

(علی امینی)

۱۴۶- گزینه «۲»

در هر واکنش، نسبت مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌ها به واکنش‌دهنده‌ها را به دست می‌آوریم:

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

(رضا سلیمانی)

۱۴۷- گزینه «۳»

عبارت‌های آ، ب و ت جمله داده شده را به درستی تکمیل می‌کنند. در هر عبارت، نسبت خواسته شده را محاسبه می‌کنیم:

عبارت آ: $\text{N}_2\text{O}_4 \Rightarrow \frac{\text{تعداد اتم‌ها}}{\text{تعداد عنصرها}} = \frac{6}{2} = 3$

عبارت ب: $\text{Mg}_3(\text{PO}_4)_2 \Rightarrow \frac{\text{تعداد کاتیون‌ها}}{\text{تعداد آنیون‌ها}} = \frac{3}{2} = 1.5$

عبارت پ: $\text{Fe}(\text{OH})_3 \Rightarrow \frac{\text{تعداد عنصر فلزی}}{\text{تعداد اتم‌ها}} = \frac{1}{7} \approx 0.14$

عبارت ت: $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4 \Rightarrow \frac{\text{تعداد اتم‌ها}}{\text{تعداد عنصرها}} = \frac{15}{4} = 3.75$

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی؛ صفحه‌های ۵۳ تا ۵۵)

(مسعود بیغری)

۱۴۸- گزینه «۳»

فرض می‌کنیم از ۵۰۰ کیلووات ساعتی که در ماه تولید می‌شود، m کیلووات ساعت از زغال‌سنگ و n کیلووات ساعت از گاز طبیعی تولید می‌شود:

شیمی ۳

گزینه «۱» - ۱۵۱

(امیر قاسمی)

عبارت سوم نادرست و سایر عبارات درست است.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: صابون مایع و جامد از سر ناقطبی خود در چربی حل می‌شوند.

عبارت دوم: با توجه به اینکه سر ناقطبی پاک‌کننده‌های صابونی از یک

هیدروکربن بلندزنجیر ساخته شده و سر قطبی آن‌ها گروه (-COO⁻)

است پس سر قطبی کوچکتر از سر ناقطبی است.

عبارت سوم: اسیدهای چرب، کربوکسیلیک اسیدهایی با زنجیر بلند کربنی

هستند و در واکنش با NaOH، صابون جامد تولید می‌کنند اما ترکیب

C₅H₁₁COOH یک اسید چرب نیست، که بتواند در واکنش با

NaOH، صابون جامد تولید کند.

عبارت چهارم: چربی‌ها به علت ناقطبی بودن، نیروی بین مولکولی آن‌ها و اندروالیسی

می‌باشد.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۵، ۶ و ۸)

گزینه «۴» - ۱۵۲

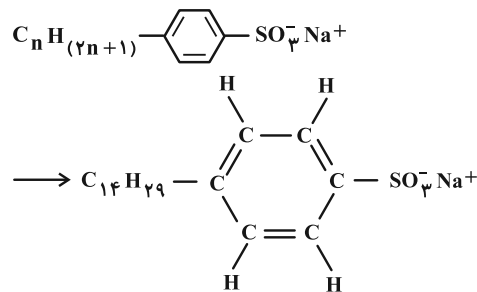
(سراسری ریاضی - ۹۲)

فرمول کلی پاک‌کننده‌های غیرصابونی را می‌توان به صورت

R--SO₃⁻Na⁺ نشان داد که در آن منظور از R گروه آلکیل با

فرمول عمومی C_nH_(2n+1) است. اگر تعداد کربن R برابر ۱۴ باشد

می‌توان نوشت:

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

گزینه «۳» - ۱۵۳

(عبدالرضا درخواه)

فقط عبارت «ت» درست است.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت (آ): مخلوط آب و روغن ناپایدار بوده و در همدیگر حل نمی‌شوند.

عبارت (ب): در کلویدها مسیر عبور نور قابل تشخیص بوده و همواره از همه

بخش‌های کلویید عبور نمی‌کند.

عبارت (پ): مخلوط آب، روغن و صابون یک کلویید است کلویدها مخلوط‌هایی ناهمگن اما پایدارند.

عبارت (ت): صابون دارای دو بخش قطبی و ناقطبی بوده که به ترتیب با مولکول‌های آب و مولکول‌های چربی جاذبه برقرار می‌سازد.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۶ تا ۸)

گزینه «۳» - ۱۵۴

(مهم‌عظیمیان زواره)

بررسی همه عبارت‌ها:

گزینه «۱»: در باران اسیدی و باران معمولی به ترتیب (HNO₃ و H₂SO₄) و (H₂CO₃) وجود دارد. پس اسید HX می‌تواند نیتریک اسید باشد.

گزینه «۲»: HX یک اسید قوی تک‌پروتون‌دار و H₂SO₄ یک اسید قوی ۲ پروتون‌دار است، پس در شرایط یکسان، رسانایی الکتریکی متفاوتی دارند.

گزینه «۳»: اسید HA اسیدی ضعیف است پس در شرایط یکسان غلظت یون هیدرونیوم کمتر و خلصت اسیدی کمتری نسبت به HX خواهد داشت.

گزینه «۴»: با توجه به یونش اسید HX یک اسید قوی بوده پس به‌طور کامل یونش پیدا کرده و درجه یونش آن برابر ۱ خواهد بود.

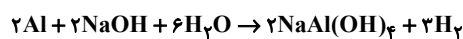
(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه ۱۸)

گزینه «۱» - ۱۵۵

(علیرضا بیانی)

واکنش گرماده می‌باشد در نتیجه ΔH < ۰ می‌باشد، یعنی مجموع مقدار آنتالپی واکنش‌دهنده‌ها، بیشتر از فراورده‌ها می‌باشد.

بررسی گزینه «۳»:

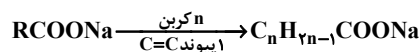
$$2 / 7gAl \times \frac{1 \text{ mol Al}}{27gAl} \times \frac{3 \text{ mol H}_2}{2 \text{ mol Al}} \times \frac{22 / 4 LH_2}{1 \text{ mol H}_2} = 3 / 36 LH_2$$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

گزینه «۳» - ۱۵۶

(امیرمسین طیبی)

ابتدا شمار کربن‌های صابون تولیدی را محاسبه می‌کنیم.

استر سنگین ۵ mol = Δ C_nH_{2n-1}COONa = ۰ g

$$\times \frac{2 \text{ mol } C_n H_{2n-1} COONa}{1 \text{ mol استر سنگین}} \times \frac{(14n + 66)g C_n H_{2n-1} COONa}{1 \text{ mol } C_n H_{2n-1} COONa}$$

$$= 456g C_n H_{2n-1} COONa \Rightarrow 14n + 66 = 304$$

$$\Rightarrow 14n = 238 \Rightarrow n = 17$$

ساختار استر سنگین اولیه را با توجه به اطلاعات به‌دست آمده رسم می‌کنیم

(برای سادگی در رسم پیوند دوگانه C=C را در ابتدای هر زنجیر

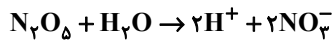
هیدروکربنی نمایش می‌دهیم)

(علیرضا کیانی دوست)

۱۵۸- گزینه «۱»

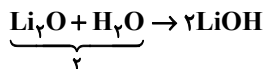
بررسی موارد:
مورد اول نادرست است.

$$27g N_2O_5 \times \frac{1 \text{ mol } N_2O_5}{108g N_2O_5} \times \frac{4 \text{ mol یون}}{1 \text{ mol } N_2O_5}$$

$$\times \frac{6/0.2 \times 10^{23} \text{ یون}}{1 \text{ mol یون}} = 6/0.2 \times 10^{23} \text{ یون}$$

مورد دوم درست است.

مورد سوم درست است. HF و NH₃ به ترتیب اسید و باز ضعیف هستند و به صورت کامل یونش نمی‌یابند.

مورد چهارم نادرست است. مواد HF, HCl, SO₂ و CO₂ در آب خاصیت اسیدی دارند و کاغذ pH را قرمز می‌کنند.

مورد پنجم نادرست است. براساس نظریه آرنیوس درباره میزان اسیدی یا بازی بودن یک محلول نمی‌توان اظهار نظر کرد.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(علی کریمی)

۱۵۹- گزینه «۴»

همه موارد صحیح‌اند.

کلوئیدها به ظاهر همگن هستند ولی در واقع ناهمگن هستند ولی پایدارند.

شیر جزء کلوئیدها ولی شربت معده و شربت خاکشیر از سوسپانسیون‌ها هستند.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۶ تا ۱۰)

(عامر بزرگ)

۱۶۰- گزینه «۲»

گزینه «۲» جمله‌ای صحیح است اما سایر گزینه‌ها به موارد نادرستی اشاره کرده‌اند. بررسی گزینه‌ها:

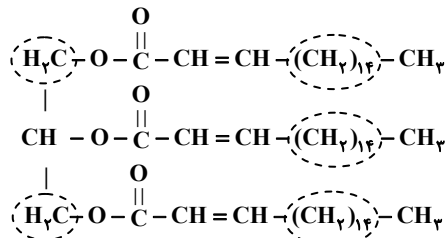
گزینه «۱»: الکل‌ها در آب، انحلال کاملاً مولکولی دارند لذا در آب یون H⁺ یا OH⁻ آزاد نمی‌کنند پس نه خاصیت بازی دارند نه اسیدی!

گزینه «۲»: سدیم هیدروکسید جامد پس از ورود به آب، یون OH⁻ آزاد می‌کند و گاز هیدروژن فلئوئورید نیز پس از ورود به آب یون H⁺ آزاد می‌کند.

گزینه «۳»: در نظریه آرنیوس، فقط آب به عنوان حلال مطرح شده است.

گزینه «۴»: ماده‌ای که اسید آرنیوس است ممکن است در ساختار خود دارای اتم H باشد (مثل HCl و ...) و یا نباشد (مثل N₂O₅ و ...).

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

همان‌طور که مشاهده می‌کنید در ساختار استر سنگین اولیه ۴۴ گروه CH₃ یافت می‌شود.

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

(امیر هاتمیان)

۱۵۷- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

رسانایی الکتریکی به غلظت یون‌های موجود در محلول بستگی دارد:

$$\left. \begin{array}{l} \% \alpha = \alpha \times 100 \% \\ \alpha = \frac{[H^+]}{[HF]} \end{array} \right\} \Rightarrow 2/4 = \frac{[H^+]}{0.05} \times 100$$

$$\Rightarrow [H^+] = 12 \times 10^{-4} \Rightarrow [H^+] = [F^-] = 12 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

مجموع غلظت یون‌ها در این اسید $2 \times (12 \times 10^{-4}) = 24 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$

$$\alpha = \frac{[H^+]}{[HA]} \Rightarrow 0.5 = \frac{[H^+]}{6 \times 10^{-4}} \Rightarrow [H^+] = 3 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1} \quad (2)$$

$$[H^+] = [A^-] = 3 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

مجموع غلظت یون‌ها در این اسید $2 \times (3 \times 10^{-4}) = 6 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$

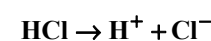
$$m \text{ جرم} = 1/26g \rightarrow n \text{ مول} = \frac{m}{\text{جرم مولی}} = \frac{1/26}{63} = 0.02 \text{ mol} \quad (3)$$

$$M = \frac{n}{V} = \frac{0.02}{0.1} = 0.2 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[H^+] = M_{(HNO_3)} = M\alpha = 0.2 \times 1 = 0.2 \text{ mol.L}^{-1}$$

مجموع غلظت یون‌ها: $[H^+] = [NO_3^-] = 0.2 \Rightarrow 2 \times (0.2) = 0.4 \text{ mol.L}^{-1}$

(۴) در محلول 2×10^{-4} مولار هیدروکلریک اسید داریم:

$$[H^+] = [Cl^-] = 2 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

مجموع غلظت یون‌ها: $2 \times (2 \times 10^{-4}) = 4 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$

(شیمی ۳- مولکول‌ها در فرمت تندرستی؛ صفحه‌های ۱۶ تا ۱۹)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۲ شهریور

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
حمیدرضا رحیم‌خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، نیلوفر امینی، حمید گنجی، مرجان جهان‌بانی، فاطمه راسخ، فرزاد شیرمحمدلی، سجاد محمدنژاد	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۲

(ممید اصفهانی)

در تصویر، شخص قهرمان - که بنا به موقعیت، ظاهراً باید شاد باشد - شاد نیست، حال آن که شخص سوم از سوم بودن خود - و نه قهرمان شدنش - شادمان است. این یعنی احساسات آدمی لزوماً به موقعیت‌های ظاهری او بسته نیست.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه ۱

(ممید اصفهانی)

در تصویر صورت سؤال شخصی می‌تواند با طناب به شخص دیگر یاری برساند ولی از طناب کمک نمی‌گیرد و صرفاً با دراز کردن دست - که نمی‌رسد - به تمایل به یاری رساندن تظاهر می‌کند.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۱

(ممید اصفهانی)

در متن صورت سؤال به‌وضوح ذکر شده است که اگر امکان رسیدن به قدرت برای عموم مردم فراهم باشد، نحوه مشروعیت بخشیدن ایدئولوژیک قدرت به خودش هم تحت نظارت عمومی قرار می‌گیرد و در نتیجه این دست عوامل تصحیح‌کننده، استحاله ایدئولوژی به دست ساختار قدرت، دشوارتر انجام می‌شود. پس امکان رسیدن به قدرت برای عموم مردم، مانع استحاله ایدئولوژی به یک آیین است و قدرتی که تحت نظارت عمومی باشد، برای استحاله ایدئولوژی به سود خود، توانایی کمتری دارد.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۲

(ممید اصفهانی)

متن صورت سؤال، «تهی شدن ایدئولوژی از واقعیت» و «تبدیل آن به امری صرفاً ظاهری، صوری و زبانی» را از نتایج تغییراتی می‌داند که ساختار قدرت خواهان آن است. در گزینه ۱، ایدئولوژی از اساس دور از واقعیت دانسته و ارزش تغییر آن کم‌رنگ جلوه داده شده است. در گزینه ۴ نیز وجود واقعیت و در نتیجه یک ایدئولوژی درست زیر سؤال رفته که بر این اساس اهمیت ایدئولوژی کم‌رنگ جلوه داده شده است. متن صورت سؤال همچنین وجود عوامل تصحیح‌کننده را عامل جلوگیری از این تغییرات ایدئولوژی به نفع ساختار قدرت می‌داند، اما گزینه ۳ این ارتباط را رد و اظهار می‌کند که ایدئولوژی حتی در جوامعی که ذکر شد، دستخوش تغییراتی است. گزینه ۲ «تکرار گفته‌های متن است».

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۳

(نیلو فر امینی)

جالینوس در متن بدون آن که به ظواهر توجه کند، با دانش خود، به‌خوبی توانسته است علت درد بیمار را کشف کند. از این جهت، او در حدس و گمان خود خردمندانه عمل کرده است.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۴

(نیلو فر امینی)

متن پیشنهادی:

(ب) «تاریخ شاهی» کتابی به پارسی درباره دوران حکومت سلسله قراخانیان کرمان در سده هفتم است.

(ج) ناصرالدین منشی، مؤلف تاریخ شاهی را خواجه شهاب‌الدین ابوسعید معرفتی کرده است که آن را در دو بخش تنظیم کرده است.

(د) هریک از بخش‌های کتاب فصول متعددی دارد، بخش نخست از سیاست مدن، اخلاق و خصال پادشاهان و وزیران، و ... است.

(الف) بخش دوم کتاب درباره تاریخ کرمان است و مؤلف ضمن شرح برخی رویدادهای سلطنتی، به اهتمام او در امور وقفی پرداخته است.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۴

(ممید اصفهانی)

ابیات صورت سؤال بیان می‌کند یکی از دلایل مبین گردی زمین، گردی آب است به این شکل که وقتی کشتی از دور به ساحل نزدیک می‌شود، ابتدا نوک دکل آن دیده می‌شود و سپس تدریجاً دیگر اجزای آن. این ابیات از ادیب‌الممالک فراهانی است که در عصر قاجار می‌زیست:

(ج) زمین گرد است مانند گلوله / نیوتون کرده واضح این مقوله

(ب) دلیل اولینش گردی آب / به دریا اندر آ، این نکته دریاب

(د) کسی کو بیندی یم را به ساحل / شود از دور با کشتی مقابل

(الف) نخست از پیکر کشتی در آن یم / نبیند هیچ غیر از نوک پرچم

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۳

(ممید کنهی)

با داده «الف»، ممکن است n برابر ۲۱، ۲۸ و ... باشد که در پاسخ تأثیرگذار است.

با داده «ب» نیز ممکن است n برابر ۱۵، ۲۸ و ... باشد که این نیز پاسخ را عوض می‌کند.

اگر هر دو داده را داشته باشیم، n عددی دورقمی و مضرب ۷ است که اگر آن را بر ۱۳ تقسیم کنیم، باقی‌مانده ۲ دارد. فقط عدد ۲۸ است که این چنین است. پس $n = 28$ و رقم یکان عدد خواسته شده معلوم است.

(هوش ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۳»

(شمیر کنفی)

اگر سن ما x باشد، معادله زیر باید درست باشد:

$$\frac{2(\Delta(x+4)+n)-64}{10} = x$$

پس:

$$10x + 40 + 2n - 64 = 10x \Rightarrow 2n = 64 - 40 = 24$$

$$\Rightarrow n = 12$$

(هوش ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۱»

(مربان جهانبانی)

اگر عدد ما x باشد، حاصل $x^2 - x = x(x-1)$ چون x طبیعی است، حاصل ضرب دو عدد متوالی خواسته شده است که قطعاً ضرب یک عدد زوج در یک عدد فرد است که عددی زوج است.

دقت کنید اگر $x = 2$ باشد، حاصل $2 \times 1 = 2$ است که هم زوج است و هم اول.

(هوش ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۴»

(نیلوفر امینی)

ما نمی‌دانیم چند درصد از واجدان شرایط رأی دادن از آغاز از انتخابات شرکت کردند. همچنین نمی‌دانیم آیا همه آنان که در دور نخست به نامزدهای «الف» و «ب» رأی داده‌اند، دوباره رأی خود را تکرار خواهند کرد یا خیر. از سهم دیگر نامزدهای انتخابات و نحوه پخش شدن رأی آن‌ها بین آقایان «الف» و «ب» نیز خبری نداریم.

(هوش ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۱»

(فرزاد شیرممدری)

پس از ۱۸۰ ثانیه:

$$1000 - \left(\frac{2}{3} \times 180\right) = 1000 - 120 = 880$$

تعداد «الف»‌ها:

$$500 + \left(\frac{2}{3} \times 3 \times 180\right) = 500 + 360 = 860$$

تعداد «ب»‌ها:

(هوش ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۲»

(فرزاد شیرممدری)

عدد تعداد مهره‌ها تقسیم بر ۵ و تقسیم بر ۱۱، باقی‌مانده ۴ دارد. پس عدد ما در تقسیم بر $11 \times 5 = 55$ هم باقی‌مانده ۴ دارد. عددهای ممکن را فهرست می‌کنیم و باقی‌مانده تقسیم آن‌ها را بر عدد ۷ می‌نویسیم:

$$59, 114, 169, 224, \dots$$

عددهای ممکن:

$$3, 2, 1, 0$$

باقی‌مانده‌ها بر ۷:

واضح است که عدد ۱۱۴ کوچک‌ترین عدد ممکن است و باقی‌مانده آن در تقسیم بر عدد ۸، عدد ۲ است:

$$114 = 14 \times 8 + 2$$

(هوش ریاضی)

۲۶۴- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

عدد یکان ممکن است ۲ یا ۸ باشد:

$$2 \times 2 = 4, \quad 8 \times 8 = 64$$

و عدد صدگان عدد ۱ است:

$$1 \times 1 = 1$$

اگر یکان ۸ باشد، عبارت زیر به دست می‌آید که ۱۸۸۴ بر ۱۸ بخش‌پذیر نیست.

$$\begin{array}{r} 1 \Delta 8 \\ \times 18 \\ \hline 1884 \end{array}$$

اگر یکان ۲ باشد، معادله به ازای $\Delta = 0$ برقرار و خواسته سؤال معلوم است:

$$\begin{array}{r} 102 \\ \times 12 \Rightarrow \square + \bigcirc \times \Delta = 2 + (1 \times 0) = 2 \\ \hline 1224 \end{array}$$

(هوش ریاضی)

۲۶۵- گزینه «۲»

(فرزاد شیرممدری)

معادله‌ها را می‌نویسیم و آن‌چه را خواسته شده است ساده می‌کنیم:

$$M = R + 21, \quad D = R - 2$$

و آن‌چه را خواسته شده است ساده می‌کنیم:

$$\Rightarrow x = \frac{M}{R+D} = \frac{R+21}{R+R-2} = \frac{R+21}{2R-2} \quad (R \geq 3)$$

اگر x عددی طبیعی باشد، باید $(R+21) = x(2R-2)$ باشد که در آن x عددی طبیعی است. ضمن این‌که مخرج کسر حتماً زوج است، پس صورت کسر هم باید زوج باشد، پس R حتماً فرد است. جدول زیر را می‌توان رسم کرد:

R	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23
x	$\frac{24}{4}$	$\frac{26}{8}$	$\frac{28}{12}$	$\frac{30}{16}$	$\frac{32}{20}$	$\frac{34}{24}$	$\frac{36}{28}$	$\frac{38}{32}$	$\frac{40}{36}$	$\frac{42}{40}$	$\frac{44}{44}$

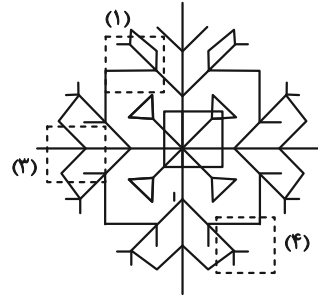
واضح است که فقط ۲ حالت ممکن است. همچنین به ازای $R > 23$ نیز $x < 1$ خواهد بود که طبیعی نیست.

(هوش ریاضی)

۲۶۶- گزینه «۲»

(سپار ممبرنژار)

قسمت‌های مدنظر:

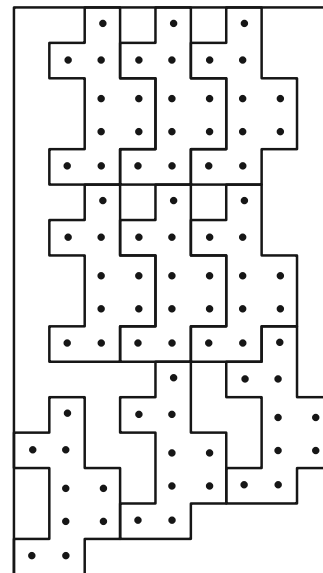

(هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه «۲»

(فاطمه راسخ)

تکرار الگوی مدنظر در صورت سؤال:

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه «۳»

(سپار ممبرنژار)

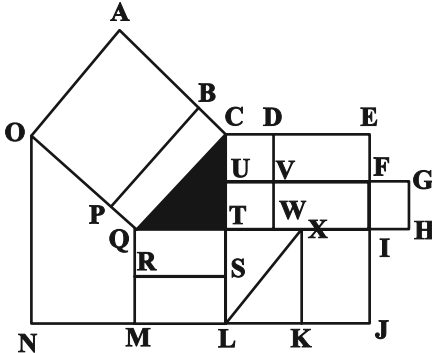
در الگوی صورت سؤال، از چپ به راست ابتدا شکل مربوط به چشم، سپس شکل مربوط به حالت بینی و در نهایت شکل مربوط به دهان معلوم شده است. به این شکل که \triangle معادل A، \bigcirc معادل B، \smile معادل C و --- معادل D است. پس پاسخ باید CAB باشد.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۴»

(عمیر کنهی)

مستطیل‌های مدنظر:

ACQO, BCQP

QTSR, QTLM, QXKM, QIJM

CDVU, UVWT, CDWT, CEFU, UFIT, UGHT

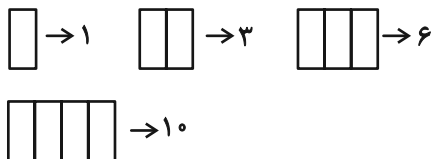
,CEIT, CEJL, UFJL

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه «۳»

(فرزاد شیرممبرلی)

یک مستطیل به عنوان شیشه جلو و یک مستطیل به عنوان طرح بدنه و دو مستطیل در جلو و عقب اتوبوس به شکل مربع هست. همچنین هفت مستطیل کنار هم به عنوان پنجره اتوبوس رسم شده است که تعداد بیش‌تری مستطیل می‌سازد. ابتدا الگو را کشف می‌کنیم:

پس تعداد مستطیل‌ها الگوی زیر را دارد:

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱	۳	۶	۱۰	۱۵	۲۱	۲۸
+۲		+۳		+۴		+۵
+۱			+۱		+۱	

$1+1+2+28=32$ پس تعداد مستطیل‌های شکل برابر است با:

(هوش غیرکلامی)